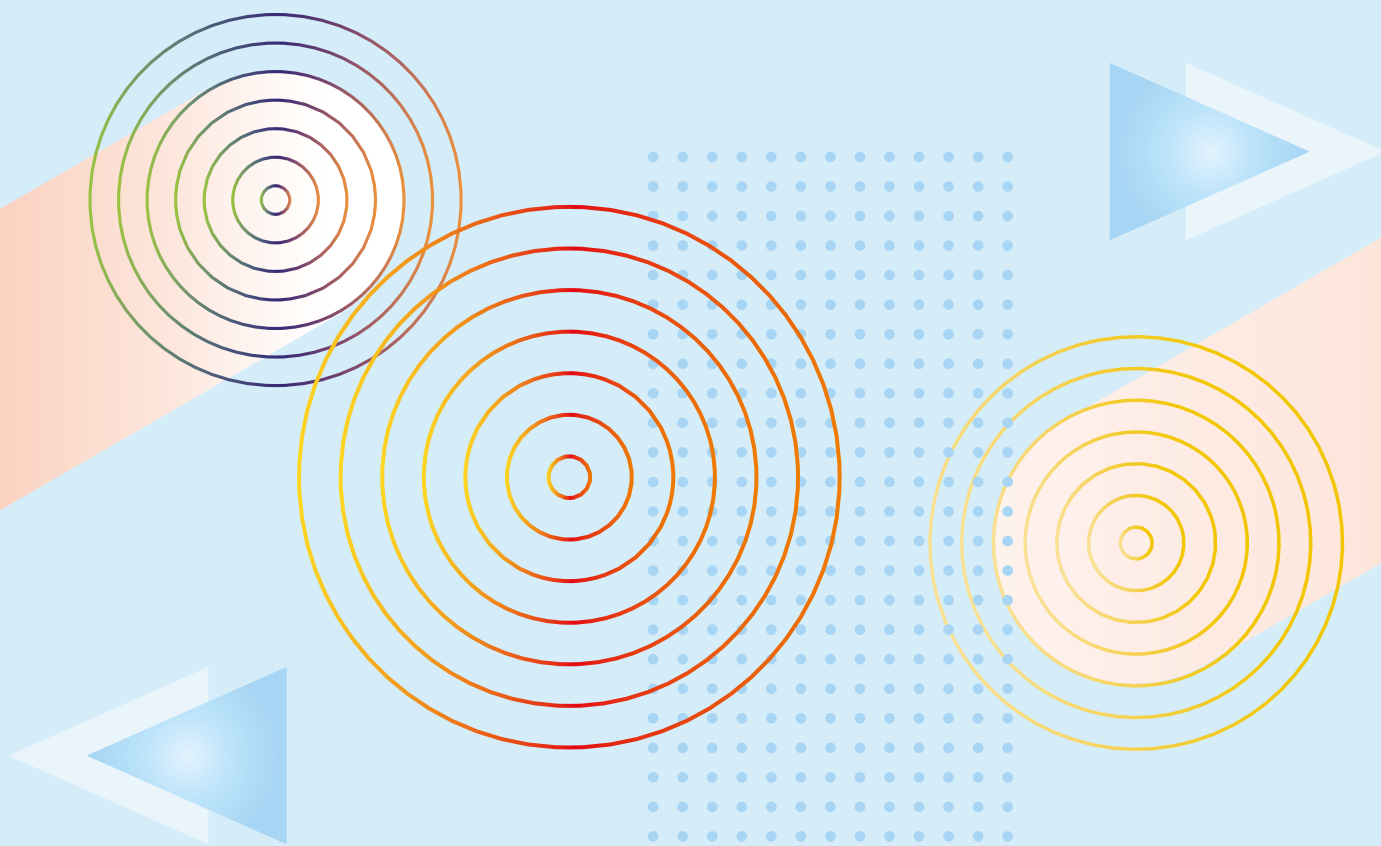

WIELKOPOLSKA IZBA LEKARSKA

**W jakiej kondycji
jest anestezjologia
i intensywne terapia?**

s. 7

**Radioterapia
rozwija się
w Poznaniu**

s. 8

**Głos lekarski
w zarządzaniu jest
niezbędny**

s. 9

Zdobycie wiedzy z EDU WIL

I OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA PRAW LEKARZA

Podsumowanie Roku Praw Lekarza

7 grudnia 2023

W programie m.in.

- Dlaczego prawa lekarza są ważne? Omówienie Roku Praw Lekarza;
 - Lekarz jako funkcjonariusz publiczny;
 - Zasady postępowania przed OROZ i Rzecznikiem Praw Pacjenta;
 - Obrona wizerunku lekarza;
 - Dokumentacja medyczna w sądzie;
- oraz liczne panele dyskusyjne.

Wydarzenie bezpłatne, obowiązują zapisy.

Szczegóły na stronie eduwil.pl/wydarzenie/konferencja-praw-lekarza/

Droгие Koleżanki, Drodzy Koledzy!

Z całego serca życzę Wam, abyście w czasie świąt Bożego Narodzenia mogli się zatrzymać, wyciszyć i spędzić piękne chwile w gronie najbliższych. Dzielcie się szczęściem i uśmiechem, tak przy wigilijnych stołach, jak i w czasie świątecznych dyżurów - za co szczególnie chylę czoła.

SPEŁNIENIA MARZEŃ W 2024 ROKU!

Krzysztof Kordel
Prezes ORL WIL

Przemysław Ciupka

redaktor naczelny

przemyslaw.ciupka@wil.org.pl

SŁOWEM WSTĘPU

Ponownie uhonorujemy „Wielkopolskiego Lekarza z Sercem”

Czwarta edycja konkursu organizowanego przy współpracy z Samorządem Województwa Wielkopolskiego odbędzie się po pandemicznej przerwie. To inicjatywa, która cieszyła się dużym zainteresowaniem i bardzo dobrym odbiorem, dlatego też jest nam niezmiernie miło, że udało się ją wznowić.

Patronem konkursu jest Kazimierz Hołoga – człowiek, który w historii naszego regionu zapisał się złotymi zgłoskami, lecząc pacjentów w Poznaniu i Nowym Tomyślu. W drugim z wymienionych miast pamięć o nim jest szczególnie pielęgnowana. Jego imieniem nazwano tam m.in. szpital i szkołę. Został zapamiętany jako lekarz bez reszty oddany chorym, podejmujący walkę o życie pacjentów w przypadkach beznadziejnych i nieodmawiający pomocy osobom ubogim, których na leczenie nie było stać. Dlatego też tytuł „Wielkopolskiego Lekarza z Sercem” jest przyznawany medykom o zacięciu społecznym, zaangażowanym w działania charytatywne, osobom, które swoim autorytetem i dokonaniem mobilizują innych do działania.

Dotychczas nagrodzeni zostali: Jacek Łuczak, Anna Tarajkowska i Paweł Wiszniewski. Kolejnego laureata poznamy do końca marca przyszłego roku. Kandydatów będzie można zgłaszać do 10 lutego. Odznaczenie oraz wyróżnienia przyzna kapituła składająca się z 5 przedstawicieli samorządu lekarskiego i 5 osób wskazanych przez Departament Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego. O szczegółach, w tym o dacie uroczystej gali wieńczącej czwartą edycję, poinformujemy podczas konferencji prasowej zaplanowanej na początek grudnia. Zachęcamy do śledzenia naszej strony internetowej wil.org.pl, gdzie aktualizowane będą wszelkie informacje.

Informujemy, że „Biuletyn Informacyjny Wielkopolskiej Izby Lekarskiej” w 2024 r. będzie ukazywał się w niezmienionej formie:

- wersję papierową otrzymają lekarze i lekarze dentyści w wieku 70+,
- wersję elektroniczną otrzymają lekarze i lekarze dentyści do 69. roku życia.

Każdy może jednak wskazać preferowaną wersję, jaką chce otrzymać, wypełniając formularz na stronie internetowej nil.org.pl/gazeta. Oświadczenie można przesłać też na piśmie lub dostarczyć osobiście do sekretariatu WIL przy ul. Nowowiejskiego 51 w Poznaniu, a także do delegatur (wzór do pobrania na stronie internetowej wil.org.pl/pismo lub w siedzibie WIL i delegaturach).

„Gazeta Lekarska” wydawana przez Naczelną Izbę Lekarską będzie dystrybuowana na tych samych zasadach, przewidziane są jednak cztery numery specjalne (luty, maj, wrzesień, grudzień), które zostaną dostarczone do wszystkich czytelników w wersji papierowej.

Spis treści

Naszym zdaniem	4
Omówienie posiedzenia Okręgowej Rady Lekarskiej Wielkopolskiej Izby Lekarskiej	5
O receptach pro auctore i pro familiae w świetle nowelizacji ustawy refundacyjnej z 17 sierpnia 2023 r.	6
Badacze z Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu na liście najczęściej cytowanych naukowców na świecie	6
Okiem konsultanta	7
Krok w przyszłość radioterapii	8
Głos lekarski w zarządzaniu jest niezbędny	9
Indywidualna praktyka młodego lekarza – za nami warsztaty z ekspertami	10
Kontynuujemy specjalistyczne kursy dla ginekologów i położników	11
O chorobach płuc	11
Zapraszamy na warsztaty psychiatryczne dla lekarzy POZ	12
Rzecznik Praw Lekarza z prelekcją w Koninie	12
Targi SALMED – świat medycznych innowacji	13
Rubryka stomatologiczna	14
Infiltracja Icon w konińskiej delegaturze	15
O biogodności materiałów wykorzystywanych w stomatologii	15
49 mln zł z dwóch źródeł	16
Pigułka prawna	17
Z medycznej wokandy	18
Od 30 lat leczą najmłodszych mieszkańców powiatu ostrowskiego	20
50 lat po absolutorium	21
Dawka informacji	22
Po godzinach	23
Ku pamięci	27
Wspomnienie o dr Teresie Skowrońskiej	28
Wspomnienie o dr med. Julicie Nowak	28
Wiersze	30

Krzysztof Kordel

prezes
ORL WIL

Moim zdaniem przełom roku wiąże się z wieloma niewiadomymi. Wkrótce dowiemy się, kto obejmie resort zdrowia. Pierwsza niewiadoma brzmi: czy minister będzie lekarzem, czy też nie? Która opcja będzie bardziej korzystna i dla której ze stron ochrony zdrowia? Dla mnie bezdyskusyjnym beneficjentem powinien być pacjent. I tu pojawia się kolejne pytanie – czy uda się pogodzić oczekiwania, nad wyraz moim zdaniem wybujałe, ze strony suwerena z oczekiwaniami ze strony świata medycznego?

Moim zdaniem już teraz gołym okiem widać problemy do szybkiego rozwiązania. Leki dla seniorów niezależnie od wydzwiku wyborczego zwiększyły dostęp do terapii dla wielu Polaków. A my wiemy, że dla lekarzy występowały utrudnienia w ich preskrypcji. Dobrym hasłem wyborczym było skrócenie kolejek do 30 dni. Jestem ciekaw, czy i jak uda się z tej obietnicy wywiązać.

Kolejnym problemem jest organizacja pomocy doraźnej. Raport NIK nie pozostawił suchej nitki na obecnym systemie. Jak to rozwiązać przy brakach kadrowych? A co ze słusznym żądaniem ze strony pielęgniarek, by wprowadzić normy za-

Marcin Karolewski

wiceprezes ORL WIL

Moim zdaniem koniec roku to zawsze dobra okazja na podsumowanie podejmowanych działań. Rok 2023 został przez Okręgową Radę Lekarską ogłoszony „Rokiem Praw Lekarza”. Stało się tak z wielkiej potrzeby pokazania, że pewne granice zostały przesunięte za daleko. Manifestowanie powszechnego niezadowolenia z ochrony zdrowia można poniekąd zrozumieć – jest wiele wad systemowych, które widzimy zarówno my, jak i pacjenci. Krytyka powinna mieć jednak swoje granice i warto przy tym pamiętać, że wadliwy system uprzykrza życie obu stronom. Bardzo często to my, na samym dole, staramy się w bezpośrednim kontakcie z pacjentem te wady łątać. Niemniej jednak coraz częściej jesteśmy posądzani o to, że to my odpowiadamy wszystkie niedomogi – generujemy kolejki, bierzemy dużo dyżurów z chciwości itd. Po taką retorykę sięgnąć najłatwiej, a trafia ona na podatny grunt. Coraz bardziej agresywni pacjenci, a może częściej rodziny pacjentów, za przykładem polityków i celebrytów umieszczają szkalujące wpisy w internecie, posuwają się do gróźb, a czasem dochodzi do bezpośrednich ataków.

Rok Praw Lekarza był wypełniony działaniami edukacyjnymi personelu medycznego, pacjentów, działaniami prewencyjnymi i bezpośrednimi interwencjami. Znajomość naszych praw pozwala w wielu przypadkach opanować trudną sytuację już w zarodku. Dlatego zorganizowaliśmy cykl webinarów dotyczących praw lekarza, które comiesięcznie były dostępne bezpłatnie na naszej platformie edukacyjnej. Wrześniowa konferencja lekarzy szpitalników została poszerzona o prawa

trudnienia adekwatne do stanu ciężkości pacjentów na poszczególnych oddziałach? Co zrobić, by lekarze jako miejsce pracy wybierali szpital? Takie pytania mógłbym tu mnożyć, a jakby mi inwencji twórczej zabrakło, to koleżeństwo z POZ, AOS czy pracownicy uczelni medycznych garść pomysłów ze swojej działki niewątpliwie by mi podsunęli.

A co zrobić z uczelniami medycznymi, które namnożyły się w ostatnim czasie, moim zdaniem ponad miarę. Obawa o jakość kształcenia jest oczywista. Z jednej strony mamy głosy części środowiska oczekującego całkowitego bojkotu, z drugiej strony przeprowadzono na te kierunki rekrutacje i są tam studenci, którzy zaufali, że będą normalnie studiować. Ciekaw jestem, w jaki sposób i czy w ogóle ten problem zostanie rozwiązany.

Podstawowym pytaniem jest jednak to o system ochrony zdrowia. Czy ilość pieniędzy jest wystarczająca? Czy państwowy płatnik winien finansować wszystkie dzisiaj znajdujące się w koszyku procedury? A może w końcu zdecydować się na ubezpieczenia dodatkowe jako rozwiązanie systemowe? Moim zdaniem bez podjęcia strategicznych decyzji nic się nie zmieni, a na pewno nie szybko. Uważam, że kluczem jest szybkie podjęcie decyzji i konsekwencja w realizacji, a nie jak to bywało w przeszłości – permanentna zmiana i jazda od bandy do bandy.

W przeszłości zdarzało mi się zasiadać w gronach eksperckich przy pracach sejmowych czy też doradczych przy ministrach zdrowia. Niestety moje doświadczenia z tej pracy nie były dobre. Czasami odnosiłem wrażenie, że jestem kwiatkiem do kozucha. Trzeba było konsultować, ale nikt nie miał zamiaru nas słuchać. Jako niepoprawny optymista mam – być może płonną – nadzieję na zmianę nastawienia decydentów. ■

lekarza. Nic nie zastąpi jednak bezpośrednich spotkań, dlatego zorganizowaliśmy spotkania z Rzecznikiem Praw Lekarza w delegaturach. Gościliśmy już w pińskiej, kaliskiej i konińskiej, a niedługo odwiedzimy delegatury leszczyńską i ostrowsko-krotoszyńską. Ponadto odbyły się spotkania z RPL na zaproszenie poszczególnych grup lekarzy, np. w szpitalach czy na spotkaniach towarzyszących naukowych.

Naszą akcją edukacyjną skierowaliśmy także do pacjentów. Rozpoczęliśmy ją od konferencji prasowej, a następnie gościliśmy w programach telewizyjnych i na łamach gazet. Przygotowaliśmy tabliczki informujące, że lekarzowi w określonych okolicznościach przysługuje ochrona prawna należąca funkcjonariuszowi publicznemu. Jeżeli ktoś jeszcze jest zainteresowany otrzymaniem takiej tabliczki, prosimy o kontakt z kancelarią RPL (wil.org.pl/rpl).

Najważniejsza jednak wydaje się bezpośrednia pomoc lekarzom, którzy stali się ofiarami ataków. Powołana w tym roku Kancelaria Rzecznika Praw Lekarza i czterech rzecznicy prowadzili w tym roku ok. 60 spraw. Chciałbym tutaj zwrócić szczególną uwagę na fakt, iż kilka spraw, z którymi zwracali się lekarze, dotyczyło postępowania przed Rzecznikiem Praw Pacjenta. Uczulam wszystkich na przykładanie dużej wagi do wyjaśnień składanych właśnie przed RPP, bo niesie to za sobą daleko posunięte konsekwencje.

Na samym końcu pragnę przypomnieć, że trwa program „Prawnik na pierwsze przesłuchanie” i w każdym przypadku, gdy jesteśmy proszeni na przesłuchanie, to zapewniamy darmowy udział w nim prawnika.

Większość tych inicjatyw nie mogłaby się odbyć, gdyby nie współpraca z Okręgową Radą Adwokacką. Podsumowaniem naszej współpracy będzie konferencja, która odbędzie się 7 grudnia w Centrum Konferencyjnym EDU WIL przy ul. Szyperskiej 14 w Poznaniu oraz online. Rok Praw Lekarza dobiega końca, ale działania Kancelarii RPL będą kontynuowane.

(Więcej informacji na stronie internetowej wil.org.pl/rpl).

Omówienie posiedzenia Okręgowej Rady Lekarskiej Wielkopolskiej Izby Lekarskiej w Poznaniu dnia 18 listopada 2023 r.

Posiedzenie Okręgowej Rady Lekarskiej Wielkopolskiej Izby Lekarskiej odbyło się w Centrum Konferencyjnym EDU WIL w Poznaniu przy ul. Szyperskiej 14. Obradom prowadzonym w trybie hybrydowym przewodniczył prezes ORL dr n. med. Krzysztof Kordel. Po przyjęciu porządku obrad przystąpiono do realizacji programu.

Na wniosek Komisji ds. Konkursów, które przedstawił jej przewodniczący dr n. med. Wojciech Waliszewski, ORL wytypowała przedstawicieli na konkurs ordynatorski w Wielkopolskim Centrum Onkologii oraz konkursy pielęgniarские w Zakładzie Leczenia Uzależnień w Charcicach, Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej im. Kazimierza Hołogi w Nowym Tomyślu, Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. Ludwika Perzyny w Kaliszu oraz Wielkopolskim Ośrodku Reumatologicznym SPZOZ w Śremie. Po przedstawieniu rekomendacji Komisji ds. Rejestracji i Prawa Wykonywania Zawodu przez przewodniczącą komisji dr Elżbietę Marcinkowską członkowie ORL przyznali prawo wykonywania zawodu w celu odbycia stażu podyplomowego lekarzowi obywatelowi Białorusi oraz przedłużyli ważność prawa wykonywania zawodu lekarzowi obywatelowi Białorusi oraz lekarzom obywatelom Ukrainy.

Od 27 listopada do 8 grudnia 2023 r. prof. Andrew Fishman będzie wykonywał zabiegi na Oddziale Otolaryngologii Szpitala Specjalistycznego im. Stanisława Staszica w Pile, na co Okręgowa Rada Lekarska wyraziła zgodę. Jest to już drugi przyjazd Profesora, wybitnego eksperta z zakresu otologii i chirurgii podstawy czaszki.

W związku ze stwierdzeniem przerwy powyżej 5 lat w wykonywaniu zawodu lekarza wpisanego do rejestru lekarzy i lekarzy dentystów WIL uwzględniając stanowisko Komisji ds. Kształcenia Medycznego i na wniosek Komisji ds. Rejestracji i Prawa Wykonywania Zawodu, zobowiązano lekarza do odbycia przeszkolenia przez okres 13 miesięcy w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. dr. Romana Ostrzyckiego w Koninie zgodnie z programem stażu podyplomowego wraz z kursami obowiązkowymi.

Rok 2023 – ogłoszony „Rokiem Praw Lekarza” – powoli dobiega końca. Wiceprezes ORL WIL dr Marcin Karolewski zaproponował, aby przyszły rok 2024 był „Rokiem Szcze-

ELŻBIETA MARCINKOWSKA
SEKRETARZ ORL WIL

pień Ochronnych”, którego celem jest zwrócenie uwagi na rolę szczepień ochronnych w profilaktyce zdrowotnej, kształtowaniu postaw zdrowotnych wśród społeczeństwa i środowiska lekarzy i lekarzy dentystów. Uchwała została przyjęta jednogłośnie. Na przyszły rok ustalono również harmonogram posiedzeń Okręgowej Rady Lekarskiej Wielkopolskiej Izby Lekarskiej: 27 stycznia, 10 lutego, 2 marca, 27 kwietnia, 18 maja, 22 czerwca, 7 września, 12 października, 23 listopada, 14 grudnia.

Regulamin Gospodarowania Zakładowym Funduszem Świadczeń Socjalnych Wielkopolskiej Izby Lekarskiej został przyjęty w drodze stosownej uchwały, a założenia do regulaminu wynagradzania pracowników Biura WIL przedstawił skarbnik ORL WIL dr Michał Dopierała. Po przeprowadzeniu dyskusji uchwała w sprawie założeń do regulaminu wynagradzania została podjęta. W kolejnym punkcie programu sekretarz ORL WIL dr Elżbieta Marcinkowska omówiła przygotowany projekt regulaminu organizacji i trybu działania Okręgowej Rady Lekarskiej WIL. Okręgowa Rada Lekarska działa obecnie w oparciu o regulamin, który powstał 17 lat temu i nowelizacja jest konieczna.

Na wniosek kapituły odznaczeń Okręgowa Rada Lekarska przyznała „Medal Honorowy Wielkopolskiej Izby Lekarskiej” przyznawany osobom spoza grona lekarzy i lekarzy dentystów szczególnie zasłużonym dla Wielkopolskiej Izby Lekarskiej.

Zmieniony został skład osobowy Komisji Młodych Lekarzy z powodu rezygnacji jednego z członków. Wykreślenia w załączniku nr 9 uchwały ORL-029/2022/IX ORL WIL dokonano w drodze zmiany dotychczasowej uchwały w sprawie powołania składów komisji problemowych ORL WIL.

Redaktor naczelny Biuletynu Informacyjnego Wielkopolskiej Izby Lekarskiej Przemysław Ciupka, działając w imieniu Rady Biuletynu, przedstawił projekt uchwały w sprawie wydawania i dystrybuowania biuletynu. ORL wyraziła zgodę na wydawanie i kolportaż w dotychczasowym trybie.

W ostatnim punkcie programu obrad podjęto uchwałę w sprawie przeznaczenia środków finansowych na nabycie samochodu na potrzeby Wielkopolskiej Izby Lekarskiej.

Po wyczerpaniu porządku obrad przewodniczący obradom prezes dr n. med. Krzysztof Kordel posiedzenie zakończył. ■

**XLIX Okręgowy Zjazd Lekarzy
Wielkopolskiej Izby Lekarskiej odbędzie się
23 marca 2024 roku**

O receptach *pro auctore* i *pro familiae* w świetle nowelizacji ustawy refundacyjnej z 17 sierpnia 2023 r.

Nowelizacja została szeroko omówiona w październikowym Biuletynie WIL na s. 8-9.

Trzeba przypomnieć, że przy wypisywaniu leków psychotropowych i odurzających należy stosować tylko recepty wystawione elektronicznie. Jedynie część seniorów posługuje się receptami elektronicznymi i dlatego proponuję, by w ramach systemu gabinet.gov.pl uzyskać dostęp do tego typu recept.

Skrótowa informacja o uzyskaniu dostępu do e-recepty:

1. Zakładamy profil zaufany (w przeglądarce wpisujemy „profil zaufany” i wybieramy jedną z opcji do jego założenia).
2. W przeglądarce otwieramy stronę gabinet.gov.pl i logujemy się profilem zaufanym.
3. Wybieramy opcję „Lekarz”, a potem „Lekarz bez placówki” – tu wyświetli się nazwisko lekarza i nr PWZ.
4. Tworzymy swoją receptę (należy pamiętać o zaznaczeniu informacji o refundacji i podaniu uprawnienia np. S): nazwa leku, postać, dawka, dawkowanie, odpłatność („Wskazania” wybieramy tylko dla leków refundowanych).
5. Otwieramy podgląd naszej e-recepty.
6. Podpisujemy e-receptę podpisem zaufanym.
7. Jeśli ukaże się PIN, to oznacza, że recepta została zapisana w portalu e-zdrowie i jest dostępna do realizacji w aptekach.

Pełna informacja o uzyskaniu dostępu do e-recepty:

Jeżeli posiadamy profil zaufany, przechodzimy od razu do kroku 2.

I. Zakładanie profilu zaufanego:

1. Wchodzimy na stronę pz.gov.pl.
2. Wybieramy kafelek „Bank lub inny dostawca tożsamości”.
3. Wybieramy bank, w którym mamy swoje konto.
4. Wpisujemy nasze dane do banku na stronie, do której zostaliśmy przeniesieni.

5. Zaznaczamy wszystkie zgody i klikamy dalej.
6. Postępujemy zgodnie z instrukcjami wyświetlanymi na ekranie.

II. Wchodzimy na stronę gabinet.gov.pl:

1. Klikamy przycisk „Zaloguj”.
2. Wybieramy opcję logowania przez profil zaufany.
3. Potwierdzamy dane logowania na stronie bądź w aplikacji banku.

III. W e-gabinecie, do którego zostaliśmy przekierowani:

1. Wybieramy pole „Lekarz”.
2. Wybieramy pole „Lekarz bez placówki”.
3. Wybieramy opcję tworzenia nowej recepty:
 - Wybieramy refundację.
 - Wybieramy uprawnienie (np. S).
4. Wpisujemy nazwę leku.
5. Dodajemy pozostałe dane:
 - Postać leku.
 - Dawkowanie leku.
 - Odpłatność – „Wskazania” wybieramy tylko dla leków refundowanych.
6. Wybieramy pole „Podgląd e-recepty”.
7. Podpisujemy receptę podpisem zaufanym (może być wymagane ponowne potwierdzenie przez profil zaufany).
8. Po wyświetleniu się numeru PIN nasza recepta została zapisana w portalu e-zdrowie i można ją zrealizować.

STANISŁAW DZIECIUCHOWICZ
PRZEWODNICZĄCY KOMISJI DS. EMERYTÓW I RENCISTÓW,
WICEPREZES ORL WIL

(Lekarzom seniorom polecam powyższe wyciąć i zachować)

Badacze z Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu na liście najczęściej cytowanych naukowców na świecie

Corocznie Uniwersytet Stanforda wraz z wydawnictwem Elsevier publikuje zestawienie 2 proc. najczęściej cytowanych badaczy na świecie. Naukowcy reprezentujący 22 dziedziny i 174 poddziedziny oceniani są m.in. z uwzględnieniem takich kryteriów jak: indeks Hirscha, liczba cytowań, miejsce i rola autora wśród współautorów publikacji naukowych.

Ranking TOP 2% Scientists 2022 obejmuje dwie odrębne listy. Pierwsza ocenia dorobek naukowy z kariery badawczej (wykorzystując dane od 1960 r.), w drugiej brane są pod uwagę jedynie publikacje i cytowania z ostatniego roku kalendarzowego. Na liście obejmującej całą karierę badawczą znalazło się sześciu naukowców związanych

z Uniwersytetem Medycznym im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu. Zgodnie z kolejnością występowania są to: prof. Janusz Rybakowski, prof. Andrzej Mackiewicz, prof. Ludwik Malendowicz, prof. Karl Heinz Herzig, prof. Zbigniew Pawłowski i prof. Maciej Zabel.

Z kolei na liście obejmującej 2022 r. znalazło się aż 13 naukowców z UMP: prof. Tomasz Karpiński, prof. Janusz Rybakowski, prof. Piotr Rzymiski, prof. Aldona Kasprzak, prof. Maciej Wiznerowicz, dr hab. Bogna Grygiel-Górniak, prof. Andrzej Mackiewicz, prof. Błażej Męczekalski, prof. Tomasz Kotwicki, prof. Violetta Krajka-Kuźniak, prof. Jarosław Walkowiak, prof. Marzena Gajęcka oraz prof. Wojciech Golusiński. Gratulujemy! (pr)

OKIEM KONSULTANTA

Przedstawiciele każdej specjalizacji lekarskiej mierzą się z istotnymi wyzwaniami. Oddajemy głos konsultantom wojewódzkim, którzy cyklicznie będą gościć na naszych łamach i dzielić się swoimi spostrzeżeniami.

Dr n. med. Karina Wronka,
konsultant wojewódzki
ds. anestezjologii i intensywnej terapii

■ Dr hab. n. med. Szczepan Cofta:

Pani Doktor, co trzeba uznać za priorytet w kontekście odpowiedzialności konsultanta wojewódzkiego w tej dziedzinie?

Dr n. med. Karina Wronka: Specjalizacja, jaką jest anestezjologia i intensywna terapia, ze względu na swoją specyfikę i wieloczynnikową organizację procesów zarówno sprawowania opieki nad chorym krytycznie w oddziale, jak i szeroko pojętej opieki nad chorym w obszarze medycyny okołoperacyjnej, sprawia, że lekarze pracujący w tej dziedzinie są szczególnie narażeni na popełnienie błędu. Uważam więc, że realizacja jednego z zadań konsultanta wojewódzkiego, jakim jest kontrola podmiotów udzielających świadczeń zdrowotnych w zakresie realizacji kształcenia i doskonalenia zawodowego, a także wyposażenia i spełnienia wymogów organizacyjnych dla utrzymania standardów bezpieczeństwa znieczulenia, ma podstawowe znaczenie dla stabilności działalności zawodowej anestezjologów.

■ Czy kadra anestezjologów i intensywiwistów w naszym regionie jest dobrze ukształtowana i wystarczająca? Jakie są wyzwania kształcenia? Gdzie możemy się kształcić? Czy jest dużo chętnych do podjęcia tej specjalizacji?

Mimo iż liczba specjalistów w zakresie anestezjologii i intensywnej terapii w naszym kraju, a także regionie ciągle się zwiększa, nie jest jednak wystarczająca w związku z ciągle rosnącymi potrzebami systemu ochrony zdrowia. Cytując niewątpliwego autorytet w dziedzinie anestezjologii i intensywnej terapii – prof. Andrzeja Kublera, należy zauważyć, że współczesna anestezjologia stoi na „czterech nogach”: anestezji klinicznej, intensywnej terapii, ratownictwie i leczeniu bólu, stąd kształcenie w tej specjalności nie jest sprawą prostą. Należy pamiętać również o kształtowaniu przyszłego specjalisty także w aspektach pozamerytorycznych, takich jak kompetencje społeczne, zachowania etyczne, umiejętność rozmawiania z rodziną krytycznie chorego pacjenta. Tak więc właściwą jakość nauczania mogą zapewnić głównie ośrodki akademickie czy wojewódzkie, oferujące możliwość realizacji odpowiedniej liczby wymaganych procedur, ale także kadrę doświadczonych specjalistów, gwarantujących prawidłowy proces kształcenia rezydentów. Niestety powoduje to skupianie się młodych kadr głównie w dużych miastach i działa na niekorzyść szpitali powiatowych, borykających się najbardziej z brakami kadrowymi. W związku z tym od kilkunastu lat obserwujemy negatywne moim zdaniem zjawisko dojeżdżania na pojedyncze dni czy dyżury zmieniającej się grupy anestezjologów do mniejszych szpitali, co nie zapewnia np. ciągłości leczenia w oddziałach intensywnej terapii. Mimo że są województwa

w Polsce, gdzie nie ma wystarczającej liczby chętnych na oferowaną liczbę rezydentur, w naszym województwie ciągle ta tendencja jest korzystna i młodzi ludzie nadal dość chętnie wiążą swoją ścieżkę zawodową z tą specjalnością.

■ Jakie są najtrudniejsze, a może też najbardziej wstydlive obszary opieki w zakresie tej dziedziny?

Myślę, że na pewno niezwykle trudne są tematy granic intensywnej terapii i związanych z tym problemów medycznych i etycznych. Wprowadzenie protokołów kwalifikacji do leczenia w oddziale intensywnej terapii czy też protokołów postępowania wobec nieskuteczności podtrzymywania funkcji narządów powoduje, że praktycznie codziennie podejmujemy w zespole terapeutycznym niełatwe dla nas decyzje. Epidemia COVID przyczyniła się do spadku dawstwa narządów również w Wielkopolsce, więc na pewno jednym z wyzwań, z którymi mierzymy się obecnie, jest poprawa wskaźników w tym obszarze, do czego ma przyczynić się również koordynowany przez Ministerstwo Zdrowia szpitalny system jakości dawstwa POWER, który jest wprowadzany w kilku pilotażowych szpitalach naszego województwa. Niestety jednym z bardziej wstydlivych obszarów opieki w zakresie anestezjologii jest niewątpliwie dla mnie tak znikoma liczba porodów odbywających się w znieczuleniu zewnątrzoponowym w Wielkopolsce. Na pewno analiza tego zjawiska jest wieloczynnikowa, ale nie jest to usprawiedliwienie dla braku dostępności tej metody łagodzenia bólu porodowego. Kolejnym obszarem wymagającym zdecydowanych rozwiązań systemowych jest prawie całkowity brak rehabilitacji w oddziałach intensywnej terapii. Niestety oprócz prawidłowego leczenia żywieniowego dobra rehabilitacja jest gwarantem utrzymania masy mięśniowej przez krytycznie chorych, a jej utrata związana jest z gorszym rokowaniem pacjenta w trakcie hospitalizacji w OAiIT, ale również będzie związana z długofalowymi konsekwencjami, z którymi mierzyć się będą pacjenci wypisani z oddziału. Sarkopenia bowiem jest powodem nawet 50 proc. zgonów chorych w pierwszym roku po opuszczeniu oddziału intensywnej terapii.

■ Jaka jest przyszłość opieki intensywiwistycznej – jakie są największe wyzwania?

Przyglądając się tendencjom światowym, należy spodziewać się ciągłego wzrostu liczby stanowisk intensywnej terapii w szpitalach, gdzie będą przyjmowani pacjenci z potencjalnie pozytywnym rokowaniem, natomiast większość procesów diagnostycznych i terapeutycznych dla chorych niewymagających intensywnej terapii będzie się odbywać w trybie ambulatoryjnym. W związku z postępującą robotyką część zadań personelu lekarsko-pielęgniarskiego czy to w obszarze okołoperacyjnym, czy też w oddziale intensywnej terapii zostanie zautomatyzowana, ale nic nie zastąpi empatii, uśmiechu i życzliwości, które mają na pewno niebagatelne znaczenie w procesie zdrowienia podmiotu naszych działań, czyli człowieka, o czym nie powinniśmy zapominać. ■

Krok w przyszłość radioterapii

Już od przyszłego roku zmagające się z nowotworem piersi pacjentki Wielkopolskiego Centrum Onkologii będą mogły przejść radioterapię, nie opuszczając sali operacyjnej – niezbędny do tej procedury aparat jest już gotowy i przeszedł wszelkie testy. Jednocześnie ruszają prace nad polskim akceleratorem pozwalającym stosować terapię FLASH o znacznie wyższej mocy dawki. Lekarze wiążą z tą technologią duże nadzieje.

Finalizowane i rozpoczynane przedsięwzięcia to wspólne projekty Centrum Wysokich Technologii w Świerku „HITEC ŚWIERK”, Narodowego Centrum Badań Jądrowych i Wielkopolskiego Centrum Onkologii (WCO). Jeszcze w 2019 r. w Urzędzie Marszałkowskim w Poznaniu podpisana została umowa o finansowanie z wykorzystaniem środków unijnych projektu AQURE – akceleratora śródoperacyjnego. Dzięki temu opracowano kolejno: demonstrator, prototyp, a w końcu ostateczną wersję urządzenia, które niedługo będzie do dyspozycji radioterapeutów z WCO. Aparat ten charakteryzuje się – jak podkreślają jego twórcy – niezwykłą mobilnością. Głowica terapeutyczna jest zainstalowana na ramieniu robota, pozwalając na swobodny wybór kierunku napromieniania, najbardziej korzystny w sytuacji konkretnego zabiegu chirurgicznego. Sam robot umieszczony jest na zmotoryzowanej platformie umożliwiającej przemieszczanie akceleratora w obrębie bloku operacyjnego. *Cała procedura radioterapii odbywa się w trakcie zabiegu operacyjnego. AQURE będzie napromieniać pacjentki z rakiem piersi zaraz po wycięciu guza przez chirurga. My, radioterapeuci, będąc obecni w trakcie zabiegu widzimy dokładnie, gdzie był guz, jakie tkanki należy napromienić, żeby leczenie było jak najbardziej efektywne. Tzw. błąd geograficzny, czyli napromienienie innej objętości niż wymagana będzie zredukowany do minimum* – wyjaśnia dr n. med. Bartosz Urbański, specjalista onkologii klinicznej i radioterapeuta z WCO. Dzięki temu skrócony zostanie także czas radioterapii – u większości pacjentek o co najmniej tydzień, a u tych operowanych we wczesnym stadium rozwoju nowotworu radioterapia może rozpocząć się i skończyć na podaniu jednej dużej dawki bezpośrednio po zabiegu. To z kolei pozwala odciążyć klasyczne aparaty i zapewnić dostęp do leczenia większej liczbie chorych. *AQURE był u nas testowany przed miesiącem. Pomiar prowadzone z punktu widzenia fizyków medycznych przeszedł wzorowo, spełnia wszelkie normy. Po wprowadzeniu ostatnich kosmetycznych udoskonaleń trafi do Poznania już na stałe* – dodaje dr Urbański.

Zwiększamy moc

Przyszłość radioterapii to technologia FLASH. Jej upowszechnienie może znacznie obniżyć toksyczność leczenia i skrócić jego czas. Jak czytamy w komunikacie Narodowego Centrum Badań Jądrowych, innowacja polega na „dostarczeniu dużej dawki promieniowania jonizującego na nowotwory w bardzo krótkim czasie ułamka sekundy. To odróżnia ją od konwencjonalnych technik radioterapii, gdzie dawka jest dostarczana w dłuższym okresie czasu. Badania wskazują, że terapia typu FLASH może skutecznie zwalczać nowotwory, jednocześnie minimalizując uszkodzenia zdrowych tkanek i narządów”. Moce dawek typu FLASH są o kilka rzędów

Dr n. med. Bartosz Urbański

Fot. Archiwum

Fot. Marek Pawłowski/NCBJ

Struktura przyspieszająca do akceleratora FLASH na stanowisku testowym, uruchomionym w ramach projektu „Utworzenie centrum informacyjno-wdrożeniowego przemysłowych technik radiacyjnych CentriX w NCBJ”

wielkości wyższe od tych generowanych przez tradycyjne akceleratory. Badania prowadzone obecnie na zwierzętach dają bardzo obiecujące rezultaty i mogą być zwiastunem radioterapeutycznej rewolucji.

Prace nad akceleratorem ruszają, wiosną zapewniono na ten cel 5,5 mln zł unijnego dofinansowania. *Wiemy, że technologicznie jesteśmy w stanie zbudować urządzenie, które wyprodukuje wiązkę promieniowania o bardzo wysokiej mocy dawki, która będzie stabilna i spełni wyśrubowane normy właściwe radioterapii. Wiemy o tym, ponieważ mamy doświadczenia związane z konstruowaniem wspomnianego już aparatu AQURE i mamy dane, które potwierdzają, że ta konstrukcja wytrzyma wysokie obciążenie* – zapewnia Bartosz Urbański.

Na rynku jest już dostępny podobny aparat, ale jedną z barier dostępu do technologii jest bardzo wysoka cena. Urządzenie opracowane przy udziale poznańskich lekarzy ma być nie tylko tańsze, ale i mniejsze, lżejsze, a co za tym idzie znacznie bardziej mobilne.

Badania na myszach pokazały, że przy napromienianiu z wykorzystaniem technologii FLASH, co trwa milisekundy, nie stwierdzano w ogóle odczynów popromiennych na skórze. To daje nadzieję, że uda się zminimalizować efekty uboczne i wydatnie poprawić komfort życia leczonych. Jeżeli pacjentka po 10 latach nie ma choroby wieńcowej serca wyindukowanej przez radioterapię lub np. martwicy tłuszczowej, to mówimy o ogromnej różnicy – wylicza onkolog.

PRZEMYSŁAW CIUPKA

Głos lekarski w zarządzaniu jest niezbędny

W dniach 16–17 listopada odbyło się XXI Forum Szpitali. Cieszymy się, że Poznań od wielu lat jest stolicą refleksji na temat szpitalnictwa, zwłaszcza klinicznego. To tutaj, w naszym środowisku – w sposób niezwykle wierny i konsekwentny, od tylu lat (z przerwą pandemiczną) ofiarujemy przestrzeń przekazywania faktów, jak również tak niezbędnej dyskusji.

W spotkaniu uczestniczyło ponad 200 osób zainteresowanych zarządzaniem w kontekście działalności medycznej. Dość licznie obecni byli przedstawiciele władz zarówno organów założycielskich, jak i ministerialnych, choć dominowali oczywiście zarządzający – w różnym wymiarze – szpitalami.

Obecny był przewodniczący Konferencji Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych (KRAUM) prof. Marcin Gruchała, nasz rektor – prof. Andrzej Tykarski, a także prorektorzy: ds. klinicznych – prof. Zbigniew Krasieński oraz ds. dydaktyki – prof. Małgorzata Kotwicka. W spotkaniu uczestniczyła także minister dr Katarzyna Sójka, pochodząca z terenu działania naszego samorządu lekarskiego, a także dwóch wiceministrów: dr Piotr Bromber – odpowiedzialny m.in. za dydaktykę, oraz Marcin Martyniak odpowiedzialny za infrastrukturę. W spotkaniu brał czynny udział dr Filip Nowak – szef Narodowego Funduszu Zdrowia oraz nasze lokalne władze funduszowe z mec. Agnieszką Pachciarz na czele. Nie zabrakło także ścisłego kierownictwa Wielkopolskiej Izby Lekarskiej.

W ramach forum odbyło się siedem głównych sesji z wykładami, po których był czas na panele dyskusyjne. Ujęta została szeroko pojęta tematyka forum, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności stałego modyfikowania wizji ochrony zdrowia. Poruszano szczegółowo zagadnienia dotyczące wyzwań związanych z działalnością SOR-ów i izb przyjęć. Dużo uwagi poświęcono sprawom dydaktyki: „Dydaktyka w natarciu czy na wymarcu?” – zadano pytanie. Powracała – gdy poruszano problemy dydaktyki przeddyplomowej i poddyplomowej w szpitalach klinicznych – myśl o szerokim angażowaniu całego środowiska lekarskiego – w sposób otwarty, zwłaszcza w związku z nieuchronną masowością tego kształcenia, przed czym – jako wyzwaniem – stanęliśmy w ostatnich latach. Sprawa ta wymagałaby szerszego omówienia.

Podczas spotkania ukazano stosunkowo dobrą kondycję finansową szpitali przede wszystkim klinicznych, jednakże wielokrotnie powracały wątki niechęci do podejmowania czy utrzymania pracy lekarzy w szpitalach. Prawie trzy czwarte lekarzy pracujących w szpitalach – według dostępnych ankiet – rozważa porzucenie pracy w tym miejscu. Zdecydowana większość jest zniechęcona i przepracowana. Nieliczni mają zamiar podejmować zadania przywódcze. Wracał także wątek „rozsypania” systemu plac lekarskich, pytano o sposoby odpowiedniego – z poszanowaniem pracowników – sposobu wynagradzania. Obok zachowania bezpieczeństwa pacjentów i jakości opieki medycznej w szpitalach ważne jest stwarzanie godnej i przyjaznej atmosfery dla pracowników.

Po raz kolejny dobiewały się także warsztaty aplikowania o środki inwestycyjne, które prowadziła Joanna Adasik,

dyrektor Departamentu Oceny Inwestycji w Ministerstwie Zdrowia. Poza tym odbyły się warsztaty dla farmaceutów szpitalnych, warsztaty dla rzeczników prasowych, które wzbudziły szczególnie duże zainteresowanie, a także warsztaty dla lekarzy naczelnych i dyrektorów medycznych. Czynniki w nich wzięli udział: prezes ORL WIL dr n. med. Krzysztof Kordel, a także – wzbudzający swoją refleksją ożywioną i twórczą dyskusję – wiceprezesi: lek. Marcin Karolewski oraz lek. Mateusz Szulca. Jednym z wiodących wątków stała się tematyka badań klinicznych prowadzonych w naszych szpitalach. Wykład wprowadzający wygłosił oraz panel dyskusyjny poprowadził dr Rafał Staszewski, obecnie wicedyrektor Agencji Badań Medycznych, a w przeszłości współtwórca odbywającego się forum. Wspominano o tendencji wznoszącej w tym zakresie. ▶

- ▶ W tle spotkania kilkakrotnie pojawiało się pytanie, czy nie doszło w naszym kraju do zbyt dużego przesunięcia akcentów funkcjonowania systemu opieki zdrowotnej na szpitalnictwo. Choć jest ono niezwykle ważne, to jednak równowaga między nim a podstawową opieką zdrowotną oraz ambulatoryjną opieką specjalistyczną jest sprawą kluczową.

Należy cieszyć się, że nieco zmieniona formuła forum, obejmująca początkowo sprawy szpitalnictwa klinicznego, obecnie dotyczy spraw wszystkich szpitali, w sposób szerszy i kompleksowy, co zdaje egzamin i budzi uznanie. Udało się i w tym roku stworzyć przestrzeń twórczej i ożywionej refleksji wśród zainteresowanych zagadnieniem zarządzania szpitalami. Są to kwestie tak ważne dla środowiska lekarskiego, że należy tylko wyrazić pewien niepokój (choć wytłumaczeniem są nasze zawodowe obciążenia i przepracowanie), że stosunkowo tak wąskie grono lekarzy – przy dużej reprezentacji innych zarządzających – włącza się w nurt dyskusji i podejmuje wspólną refleksję.

A szkoda, gdyż lekarskie opinie i udział lekarzy we współzarządzaniu systemem opieki zdrowotnej jest istotny, choć często tak niezwykle słabo wyrażony. W praktyce do głosu dochodzą wówczas postawy nie tyle nawet wprost antylekarskie, ile raczej mniej kompetentne w zrozumieniu spraw zarządzania zdrowotnego w porównaniu z wiedzą i do-

Fot. 4 x Przemysław Ciupka

świadczeniem, jakie mogą oferować lekarze. Warto więc być jednak aktywnym w tym zakresie, byśmy nie musieli ciągle tłumaczyć rzeczywistości (dla nas często oczywistej), a nieraz z boku niezrozumiałej, szczególnie osobom z innym wykształceniem i doświadczeniem, którym nieraz może brakować wiedzy bądź pokory wobec spraw medycznych w bieżącym zarządzaniu. Współorganizatorem konferencji była Polska Unia Szpitali Klinicznych wraz z Uniwersyteckim Szpitalem Klinicznym, Stowarzyszeniem Dyrektorów Szpitali Klinicznych oraz Stowarzyszeniem *Bono Serviamus*.

DR HAB. N. MED. SZCZEPAN COFTA

Indywidualna praktyka młodego lekarza – za nami warsztaty z ekspertami

Ponad sto osób – stacjonarnie i online – uczestniczyło w spotkaniu, które miało pomóc młodym medykom odnaleźć się w meandrach prawnych i fiskalnych związanych z założeniem i prowadzeniem indywidualnej praktyki lekarskiej. Wydarzenie współorganizowane przez Wielkopolską Izbę Lekarską i TU INTER Polska odbyło się 23 października w Centrum Konferencyjnym EDU WIL przy ul. Szyperskiej 14 w Poznaniu.

Warsztaty otworzyli wiceprezes ORL WIL lek. Mateusz Szulca oraz przewodniczący Komisji ds. Integracji, Sportu i Wizerunku lek. Filip Zerbst.

Wprowadzając prelekcję na temat różnych form wykonywania zawodu i pułapek czających się w umowach wygłosił

Fot. 2x Przemysław Ciupka

mec. Paweł Strzelec. Następnie głos zabrał lek. Filip Zerbst, który krok po kroku wyjaśniał, jak poprawnie założyć indywidualną praktykę.

Doradca podatkowy Michał Rogoziński przedstawił wady i zalety różnych form opodatkowania oraz na jakie ulgi ze strony ZUS mogą liczyć potencjalni przedsiębiorcy, otwierając nową działalność.

O ubezpieczeniu praktyki lekarskiej opowiedziała Beata Raczak, dyrektor poznańskiego oddziału TU INTER Polska. Na zakończenie spotkania zaprezentowała także opracowaną we współpracy i według pomysłu WIL ofertę ubezpieczenia na wypadek niezdolności do pracy w wyniku nieszczęśliwego wypadku. (**cep**)

Kontynuujemy specjalistyczne kursy dla ginekologów i położników

Kolejny akredytowany kurs i warsztaty do Certyfikatu Umiejętności Polskiego Towarzystwa Ginekologów i Położników (PTGiP) na poziomie podstawowym z elementami badań prenatalnych odbył się w Centrum Konferencyjnym EDU WIL.

Uczestnicy z wielu zakątków Polski zjechali się do Poznania już po raz trzeci. Podobnie jak podczas ostatniego, czerwcowego kursu, część teoretyczna, która wypełniła pierwszą połowę dnia, była dostępna również online. Wśród prelegentów znaleźli się: prof. dr hab. n. med. Piotr Kaczmarek – specjalista w położnictwie i ginekologii, specjalista w perinatologii; dr n. med. Karolina Gruca-Stryjak – specjalista w położnictwie i ginekologii, specjalista genetyki klinicznej; dr n. med. Agata Kuszarska – specjalista w położnictwie i ginekologii, specjalista w perinatologii; dr n. med. Paweł Kopyra – specjalista w położnictwie i ginekologii, specjalista w perinatologii; dr n. med. Aleksandra Persona-Słwińska – specjalista w położnictwie i ginekologii, specjalista w seksuologii.

Warsztaty praktyczne odbyły się z udziałem pacjentek, a ich uczestnicy, podzieleni na kilkusobowe grupy, mieli możliwość samodzielnego wykonywania badań pod okiem prowadzących. Wykonywali także inwazyjne procedury stosowane w diagnostyce prenatalnej na specjalnie przygotowanych fantomach.

Dla lekarzy profesjonalnie wykonujących prenatalne badania ultrasonograficzne uczestnictwo w takich wydarzeniach jest obowiązkowe, a wiąże się to z rekomendacjami opracowa-

Fot. 2x Przemysław Ciupka

wanymi przez PTGiP. Po zdobyciu specjalistycznego certyfikatu konieczne jest jego odnawianie co cztery lata, a do tego niezbędne jest zebranie wymaganej liczby punktów gromadzonych w czasie kursów akredytowanych. (cep)

O chorobach płuc

16 listopada w siedzibie Delegatury WIL w Koninie odbył się wykład dr. n. med. Jacka Górniaka dotyczący nowości w diagnostyce i leczeniu chorób płuc.

Prowadzący na początku przedstawił krótki rys historyczny Oddziału Chorób Płuc, którym kieruje, jego aktualne możliwości diagnostyczne i terapeutyczne, współpracę z ośrodkami uniwersyteckimi i organizację koordynowanej opieki medycznej pacjentów onkologicznych. Następnie omówione zostały nowe metody diagnostyki z wykorzystaniem ultrasonografii, kriobiopatu i badań zaburzeń snu. Wykładowca nakreślił również możliwości leczenia biologicznego w oparciu o przeciwciała monoklonalne i program lekowy leczenia ciężkiej astmy, który będzie prowadzony w Oddziale Chorób Płuc w szpitalu w Koninie.

W kolejnej części wykładu poznaliśmy najnowocześniejsze metody leczenia nowotworów płuc oraz praktyczne podejście do diagnostyki i ewakuacji płynów w opłucnej. Omówione zostały również nowoczesne metody leczenia astmy o ciężkim przebiegu. Spotkanie miało interaktywny charakter z licznymi pytaniami ze strony przybyłych na wykład lekarzy.

LEK. ROBERT REWEKANT

PRZEWODNICZĄCY DELEGATURY WIL W KONINIE

Fot. 2 x Delegatura WIL w Koninie

Zapraszamy na warsztaty psychiatryczne dla lekarzy POZ

19 grudnia o godzinie 19.00 w siedzibie Delegatury WIL w Koninie odbędą się warsztaty psychiatryczne kierowane do lekarzy pracujących w podstawowej opiece zdrowotnej. To początek projektu zakładającego cykl szkoleń oraz warsztatów o charakterze praktycznych i interaktywnych spotkań z lekarzami rozpoczynającymi swoją samodzielną pracę. Prowadzącymi wydarzenia będą młodzi lekarze z kilkuletnim doświadczeniem w danej specjalności medycznej.

W trakcie grudniowego spotkania zostaną przybliżone m.in. zagadnienia leczenia bezsenności, zasad używania benzodiazepin oraz diagnostyki zaburzeń lękowych i depresyjnych. Pierwsze warsztaty pt. „Psychiatria przez przypadki” poprowadzi Anna Rewekant – lekarka świeżo po zdanym egzaminie specjalizacyjnym, pracująca w oddziale szpitalnym Wielkopolskiego Centrum Neuropsychiatrycznego

w Kościanie, a także w trzech poradniach psychiatrycznych. Doktor Rewekant jest przewodniczącą Sekcji Kształcenia Specjalizacyjnego przy Polskim Towarzystwie Psychiatrycznym, a także absolwentką dwuletnich studiów podyplomowych z seksuologii na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Jest organizatorką i współorganizatorką wielu konferencji naukowych w Polsce oraz wykładowniczą na wielu krajowych i zagranicznych spotkaniach naukowych. Do obszarów zainteresowań naukowych lek. Anny Rewekant należy m.in. analiza organizacji, diagnostyki i leczenia psychiatrycznego w innych krajach (odbyła do tej pory kilkanaście zagranicznych staży naukowych). Podobne warsztaty dla lekarzy podstawowej opieki medycznej prowadzone już były przez doktor Annę Rewekant w Poznaniu i Warszawie.

W przypadku dodatkowych pytań prosimy o kontakt z Delegaturą WIL w Koninie przy ul. Liliowej 9, tel.: 63 245 66 10, 783 993 909, e-mail: konin@wil.org.pl.

Rzecznik Praw Lekarza z prelekcją w Koninie

Spotkania z członkami Wielkopolskiej Izby Lekarskiej i rozmowa o ich prawach były jednym z podstawowych założeń projektu „2023: Rok Praw Lekarza”. 22 listopada lek. Marcin Karolewski, Rzecznik Praw Lekarza, przyjechał do Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Koninie. Wykład i dyskusja odbyły się w ramach cyklu „Spotkanie z ekspertem” realizowanego przez konińską delegaturę WIL.

– *Ściągamy do Konina kluczowe dla naszego samorządu osoby, mające duże doświadczenie. Lekarze, którzy swoją pracą, aktywnością i inwencją sprawiają, że ta izba się rozwija* – zaznaczył przewodniczący delegatury lek. Robert Rewekant, otwierając spotkanie.

Rzecznik wyjaśnił słuchaczom, jakie podstawy prawne leżą u podstaw tego, co określamy prawami lekarza. Przedstawił, w jakich sprawach i w jakim zakresie może interweniować. Przypomniał także, iż w bieżącej kadencji ORL WIL powołała aż czterech rzeczników, którymi oprócz niego są lek. Mateusz Szulca (Rzecznik Praw Młodego Lekarza), lek. dent. Jacek Zabielski (Rzecznik Praw Lekarza Dentysty) i dr n. med. Stanisław Dzieciuchowicz (Rzecznik Praw Lekarza Seniora). Do życia powołana została także kancelaria Rzeczników Praw Lekarza, która zajmuje się m.in. koordynacją akcji edukacyjnej i programu „Prawnik na pierwsze przesłuchanie”.

– *Te spotkania są niezwykle cenne. Mając odpowiednią wiedzę, w wielu sytuacjach będziemy w stanie dobrze zareagować i skutecznie się bronić* – podkreślał dr Karolewski. – *Przedstawiamy także, w jaki sposób działa Kancelaria Rzecznika Praw Lekarza i na jaką pomoc lekarz może liczyć ze strony izby* – dodał.

Uczestnicy chętnie sięgnęli po tabliczki informacyjne, które zawisły już przy wielu gabinetach w całej Wielkopolsce. Pacjent przeczyta na niej, że w określonych sytuacjach lekarzowi przysługuje ochrona prawna należna funkcjonariuszowi publicznemu.

– *Wielu z nas nie zdaje sobie sprawy, że nam również przysługują prawa, które nie są mniej ważne od praw pacjenta.*

„(...) lekarzowi pracującemu w tej placówce przysługuje ochrona prawna należna funkcjonariuszowi publicznemu”

Powinniśmy z tych możliwości korzystać – zauważył lek. Tadeusz Małas, przewodniczący konińskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Lekarskiego.

Szkolenie realizowane było przy współdziałaniu delegatury WIL, oddziału Polskiego Towarzystwa Lekarskiego oraz Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Koninie. (cep)

Targi SALMED – świat medycznych innowacji

Nowości rynkowe branży medycznej, debaty na temat aktualnych wyzwań stojących przed sektorem ochrony zdrowia, a także prezentacja najbardziej obiecujących startupów rynku medtech – to tylko część oferty Międzynarodowych Targów Sprzętu i Wyposażenia Medycznego SALMED. Najbliższa edycja wydarzenia organizowanego w cyklu dwuletnim odbędzie się 19-21 marca 2024 r. Targi zostały objęte patronatem Wielkopolskiej Izby Lekarskiej.

Na rynku pojawia się coraz więcej rewolucyjnych innowacji medycznych, które mają wpływ na ochronę zdrowia, nie tylko w Polsce, ale i za granicą. Podczas targów SALMED producenci sprzętu i wyposażenia medycznego będą mieli okazję do prezentacji swoich najnowszych rozwiązań usprawniających pracę placówek medycznych. Świat medycznych innowacji – to hasło tegorocznej edycji wydarzenia.

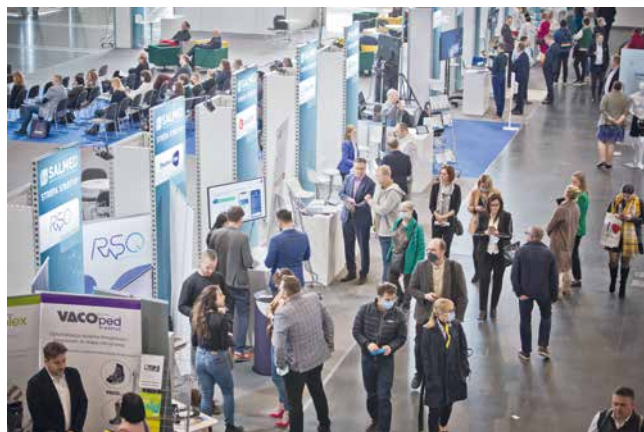
Zróżnicowana ekspozycja i strefa wiedzy

Producenci wyrobów medycznych stoją obecnie przed dużymi wyzwaniami wynikającymi ze wzrostu kosztów energii, pracy, transportu, a także surowców, dlatego konieczne jest wypracowanie mechanizmów zapewniających dalszy rozwój tego perspektywicznego rynku przy jednoczesnej dostępności tych nowoczesnych rozwiązań w placówkach ochrony zdrowia na poziomie europejskim. Jako organizatorzy chcemy, aby targi SALMED były miejscem nie tylko prezentacji premierowych produktów, ale także areną dyskusji i wymiany poglądów pomiędzy decydentami a przedstawicielami biznesu, nauki i szeroko pojętej medycyny. Dlatego w najbliższej edycji okazałą strefę SALMED EXPO dopełni program konferencji, debat i warsztatów tworzony wspólnie z kluczowymi organizacjami sektora ochrony zdrowia – zapewnia Paulina Pietrzak, dyrektor targów SALMED.

Podczas targów SALMED w specjalnie zaaranżowanych przestrzeniach powstaną sceny konferencyjne, na których podczas trzech dni toczyć się będą dyskusje m.in. na temat: zielonych szpitali, AI w ochronie zdrowia, telemedycyny, cyberbezpieczeństwa, dobrostanu kadry medycznej, aktualnych wyzwań w zarządzaniu szpitalami, finansowania inwestycji. Nie zabraknie przykładów udanych wdrożeń innowacyjnych rozwiązań. Zróżnicowany program, w który również zaangażowana będzie Wielkopolska Izba Lekarska, kierowany jest do menedżerów szpitali, właścicieli gabinetów, lekarzy, fizjoterapeutów, ratowników medycznych oraz wszystkich zainteresowanych osób zawodowo związanych z branżą medyczną.

Ekspansja startupów

Wzorem ostatniej edycji targów SALMED ważną częścią ekspozycji będzie strefa startupów medycznych. Ten rynek jest jednym z bardziej obiecujących sektorów dla rozwoju polskiej myśli technologicznej. Potwierdza to tegoroczny Raport „Top Disruptors in Healthcare”, który jest przeglądem najbardziej innowacyjnych projektów, zmieniających zasady gry w dziedzinie opieki zdrowotnej. Targi SALMED

Fot. Zł Archiwum Grupy MTP/Fotobuena

od pierwszej edycji patronują tej inicjatywie. To pierwszy i jedyny w Polsce przegląd polskich startupów medycznych. Wyjątkowy charakter tej publikacji opiera się na bogatej analizie rynku startupowego oraz inspirujących historiach sukcesu. W tegorocznej edycji raportu zaprezentowano łącznie 151 startupów, spośród których 125 pochodzi z Polski, a 26 z Europy Środkowo-Wschodniej. *Jednym z największych wyzwań, z jakimi borykają się startupy, jest brak odpowiednich środków finansowych. Targi są miejscem łączenia świata innowacji z inwestorami gotowymi na rozwój biznesu wychodzącego poza schemat. Dlatego część rozwiązań przedstawionych w raporcie będzie można zobaczyć na SALMED. Strefę startupów medycznych zainicjowaliśmy w ostatniej edycji targów i był to strzał w dziesiątkę. Cieszymy się, że możemy przyczynić się w ten sposób do rozwoju tego perspektywicznego rynku – dodaje Paulina Pietrzak.*

Twórcami raportu są partnerzy branżowi targów SALMED: Polska Federacja Szpitali oraz Koalicja AI w zdrowiu, a także zespół Młodych Menedżerów Medycyny i ekspertów w Zdrowiu.

Targi SALMED odbędą się 19–21 marca 2024 r. na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich. W tym samym czasie na MTP odbędzie się 2. edycja Targów Wyposażenia i Technologii Laboratoryjnych LABS EXPO, prezentujących sprzęt i najnowocześniejsze rozwiązania dla laboratoriów, co znacznie wpłynie na wzbogacenie oferty ekspozycji.

Więcej informacji: www.salmed.pl

Anna Kurhańska-Flisykowska

Komisja Stomatologiczna ORL WIL

Rubryka stomatologiczna

Trzy dekady

Trzydziestą rocznicę utworzenia studiów w języku angielskim na Uniwersytecie Medycznym w Poznaniu (www.30years.bok-ump.pl) świętowaliśmy w dniach 26–28 października 2023 r. Bardzo interesującą częścią wydarzenia była konferencja poświęcona nauczaniu medycyny w poszczególnych regionach świata, uniwersalności wyzwań czekających nauczycieli akademickich i głębokiemu znaczeniu integralności nauczania wobec wydarzeń, które łączą świat medyczny.

Program w języku angielskim rozpoczął się w roku 1993 z udziałem 14 studentów z Kanady i USA. Rozszerzając się z biegiem lat, objął 6-letni program MD, 5-letni DDS, 6-letni PharmD oraz 3-letni Physiotherapy. Studia medyczne w Poznaniu ukończyło 2800 studentów, a więc niewielki odsetek absolwentów naszego uniwersytetu – obecnie studiuje 800 osób. W przypadku wydziałów lekarskich w programach MD i DDS przeprowadzany jest egzamin wstępny lub/i konkurs świadectw. Nie zachęca się do studiowania osób po programach językowych i humanistycznych. Program jest kompatybilny (posiada akredytację) z programem obowiązującym obywateli polskich, stąd nie ma sensu dopuszczanie do studiów osób, które odbiegają poziomem od ostatnich na liście przyjętych polskich studentów o więcej niż o 3 punkty. Doświadczenie wskazuje, że z osobami bez dobrych klas biologiczno-chemicznych programu nie udałoby się zrealizować. Dotyczy to również studentów polskich studiujących w trybie zaocznym, czyli tak naprawdę dziennym lecz opłacanym prywatnie w kwocie, którą asygnuje państwo na każdego studenta kierunków medycznych. Dzięki takim postanowieniom Polska znalazła się w grupie państw, których uczelnie medyczne promują absolwentów na poziome akceptowanym przez USA. Są to uniwersytety z Wielkiej Brytanii, Holandii, Polski, Czech oraz Izraela. Przy czym ciągle, według danych zza oceanu, absolwenci uczelni europejskich zdają egzaminy kwalifikacyjne w czterech centrach w USA średnio na 60 proc., a Amerykanie na 65 proc.

Aby dostać się na rezydenturę z chirurgii stomatologicznej w Illinois, trzeba było zdać na 82 proc. Dlatego też przyjmowanie „jak leci, byle gdzie, wszystkich chcących zostać lekarzami” z naszego punktu widzenia – i nie obrażając nikogo – jest skrajnie nieuczciwe i będzie za chwilę dyskwalifikowało w międzynarodowych konkursach polskich lekarzy. Na zasadzie: nie, bo nie. Wstydem jest nie mieć akredytacji. Studentów z USA sprawdza konsul amerykański: dzwoni i mówi czy X, Y są na zajęciach, bo to nasi stypendyści. Albo się zgłoszą w ciągu 5 minut, albo cofniemy stypendium. Byli. To jest poważny międzynarodowy obowiązek, podobnie jak uniwersytet. To UE i inne ważne umowy międzynarodowe. Nie wolno zmarnować tego przez stare wańkowiczowskie „chciejstwo”.

Organizatorkom jubileuszowej konferencji – m.in. prof. prof. Aleksandrze Uruskiej, Agnieszce Zawiei, Justynie Opydo-Szymaczek gratuluję świetnego pomysłu. Zorganizowania konferencji towarzyszącej spotkaniom towarzyskim absolwentów, zwiedzaniu miasta studiów i gali z udziałem osób, które tworzyły pierwsze dziekanaty, w tym prof. Dyszkiewiczza oraz brawurowym występem Pana Rektora Tykarskiego, którego humanistyczne talenty są powszechnie znane. Był to strzał w dziesiątkę. Z ogromną przyjemnością uczestniczyliśmy w przedstawieniu fantastycznych aktorów Poznańskiego Teatru Muzycznego.

Inteligencja sztuczna, nauczanie prawdziwe

Podczas konferencji dowiedzieliśmy się, że nie ma sensu obawa przed wprowadzeniem sztucznej inteligencji do dydaktyki, bo zajmie to 6–18 miesięcy. Tak uważa prof. Sylvia Heeneman z Uniwersytetu w Maastricht – uczelni, z którą stomatolodzy współpracują od lat, bo to Mekka dydaktyków w przedmiotach medycznych. Prof. Heeneman zwróciła uwagę, że przy omawianiu przypadków chorobowych i planowaniu leczenia dzięki programom AI jesteśmy w stanie sprawdzić uważność i umiejętność wychwytywania szczegółów w historiach choroby, nie w grupie ćwiczeń klinicznych, a w grupie seminaryjnej. Problemem jest wprowadzenie kart badań (pokazano podobną do naszych) do systemu komputerowego z usunięciem danych wrażliwych, uzupełnieniem wywiadu, epikryzy itp. Młodzież bawi się wywiadem, rozmawiając z AI w parach, konkurując ze sobą, a my... I tu powstaje problem: ilu asystentów potrzeba do pracy 14-osobowej grupy z oprogramowaniem AI – jeden, a w przypadku ćwiczeń klinicznych 3? Słyszano ostatnio przerażającą informację ze środowisk prawniczych: kancelarie tu i tam ograniczają zatrudnianie absolwentów. Ma się tak dziać, ponieważ „proste i schematyczne” sprawy typu wybrki chuligańskie, stłuczki, pobicia i ich ubezpieczenia dawno już wklepano do AI. To po co stażysta i jego polisa?

Na szczęście każdy człowiek jest inny. Wykładowcy (wszyscy, także Polacy) przyznali, że gdy student, zawsze zdolny do wszystkiego, zapragnie oszukać sztuczną inteligencję, to da radę.

Niezwykle ujmujące wystąpienie miał podczas spotkania absolwent pierwszego, pamiętnego rocznika, a obecnie uznany i cytowany na całym globie naukowiec Michael Czekał MD, PhD. Pan Doktor powiedział, że z naszej uczelni wyniósł życzliwość dla ludzi, niewidzianą potem serdeczność oraz wiedzę na światowym poziomie przekazaną mu przez m.in. dwie osoby, które chciałby wyróżnić – to prof. Wiesława Biczysko i prof. Jan Bręborowicz. Jak podkreślał, nikt inny nie nauczył go tak wiele. I to właśnie sprawiło, że był w stanie podjąć się wieloletniej pracy w Centrum Leczenia i Rehabilitacji Weteranów w Waszyngtonie. ■

Infiltracja Icon w konińskiej delegaturze

W siedzibie Delegatury WIL w Koninie 21 października odbyło się szkolenie stomatologiczne lekarzy dentystów na temat koncepcji infiltracji Icon.

Jak skutecznie usunąć nieestetyczne białe plamy i wzmocnić szkliwo? W jaki sposób działają nowoczesne masy silikonowe Honigum? Czy snap set w masach wyciskowych pomaga? Uczestnicy spotkania poznali odpowiedzi m.in. na te pytania. Wykładom towarzyszyły ćwiczenia z za-

Fot. Delegatura WIL w Koninie

biegu Icon z prezentacją na modelu i warsztaty z wycisków na modelach.

Szkolenie przeprowadziła dr Joanna Piasecka. To już kolejne spotkanie stomatologiczne w Koninie. Następne planowane jest w lutym lub marcu. Szczegóły z tematem szkolenia udostępnimy Państwu z odpowiednim wyprzedzeniem.

W przypadku pytań prosimy o kontakt z Delegaturą WIL w Koninie, tel.: 63 245 66 10, 783 993 909, e-mail: konin@wil.org.pl.

O biogodności materiałów wykorzystywanych w stomatologii

Biokompatybilność estetycznych materiałów stosowanych do zachowawczej odbudowy zębów oraz najczęściej popełniane błędy – m.in. te zagadnienia poruszono podczas wykładu dla lekarzy dentystów, który odbył się 20 października w Delegaturze WIL w Pile. Tematykę tę przybliżyła zebranim prof. dr hab. n. med. Beata Czarnecka, kierownik Zakładu Biomateriałów i Stomatologii Doświadczalnej UM w Poznaniu. Propozycja zorganizowania szkolenia wyszła od samych lekarzy dentystów, inicjatorką spotkania była lek. dent. Agnieszka Czapiewska-Kawczyńska, członkini zarządu delegatury.

Prof. Beata Czarnecka tematem składu chemicznego materiałów wykorzystywanych przez stomatologów m.in. do wypełnień i odbudowy zębów zajmuje się od ponad dwudziestu lat. Jednym z powodów, dla którego podjęła się badań, jest to, że część z substancji, które wchodzi w ich skład, wywołuje u pacjentów reakcje miejscowo toksyczne i uczuleniowe.

Materiały używane w stomatologii mają różną biogodność. Do odbudowy zębów najczęściej stosowane są materiały światłoutwardzalne – kompozytowe, na drugim miejscu porcelany, trzecia grupa to cementy. Z tych trzech grup materiałów ceramika jest najbardziej biokompatybilna, ale osadzamy ją w zębach najczęściej na materiałach kompozytowych, których biokompatybilność jest niestety niższa. W stomatologii zachowawczej z kolei wykorzystuje się najczęściej światłoutwardzalne kompozyty albo ich pochodne. Materiały te również stosuje się przy użyciu systemów łączących i właśnie bardzo często, zarówno w materiale, jak i systemie

łączącym, znajdują się takie monomery żywic akrylowych, które mają duży potencjał do uczulania, np. metakrylan hydroksyetylu, w skrócie HEMA. Składniki te masowo występują także np. w światłoutwardzalnych lakierach do paznokci – hybrydowych, akrylowych itp., a także w tzw. miękkich soczewkach kontaktowych. Jeśli u pacjenta występują lub wystąpiły w przeszłości objawy alergiczne na lakier bądź soczewki, to mamy prawie 100 proc. pewności, że źle zareaguje np. na wypełnienie o podobnym składzie chemicznym – podkreśliła.

Podczas wykładu prof. Czarnecka zaznaczyła, że takich przypadków alergii wśród pacjentów jest coraz więcej, a do tego dochodzą alergię krzyżowe. Lekarze stomatolodzy powinni zwracać większą uwagę na skład chemiczny biomateriałów wykorzystywanych w gabinetach, umieć rozpoznawać skład tych potencjalnie zagrażających zdrowiu. Niestety pro- ▶

- *ducenci z pobudek czysto ekonomicznych nie mają obowiązku podawać szczegółowego składu, co może nas wprowadzać w błąd – dodała.*

Prof. Czarnecka proponowała zebranim, by każda wizyta zaczynała się od pytania skierowanego do pacjenta, czy jest lub był uczulony na lakier do paznokci lub soczewki kontaktowe bądź inną substancję. *Trzeba zwracać na to szczególną uwagę i ewentualnie rozważyć zmianę materiału wykorzystywanego do wypełnienia, bo możemy takiemu pacjentowi zaszkodzić, a konsekwencje ewentualnej alergii mogą być dla niego dotkliwie – począwszy od objawów skórnych do duszności, na wstrząsie anafilaktycznym kończąc. Tu też chodzi o bezpieczeństwo naszej pracy jako lekarzy – znam dwie studentki, które musiały ze względu na silne uczulenie na HEMA zrezygnować z wymarzonego zawodu – dodała.*

Wiedza ta nie jest w środowisku stomatologicznym powszechna, a marketing materiałów światłoutwardzalnych jest intensywny. *Te o wysokiej biokompatybilności, zdecydowanie potencjalnie mniej szkodliwe – jak np. cementy szkłoionomerowe – są ciągle niestety mniej popularne w naszym kraju. Są one natomiast szeroko stosowane klinicznie do leczenia zę-*

bów w krajach skandynawskich, zwłaszcza w Norwegii. Jest tam wysoka świadomość biogodności materiałów i kapsułkowane cementy szkłoionomerowe o wysokiej wytrzymałości stanowią alternatywę dla wycofanego amalgamatu stomatologicznego – podkreśliła.

Dr Agnieszka Czapiewska-Kawczyńska: Pani Profesor jest zarówno wykładownicą, jak i lekarzem praktykiem, co dla nas jest bardzo cenne. Pacjenta traktuje holistycznie, nie skupia się tylko na uzupełnieniu ubytku. Pani Profesor zależy na tym, aby nie było żadnych powikłań, skutków ubocznych, żeby nie narażać pacjenta na alergeny. Olbrzymią rolę odgrywa u Pani Profesor wywiad z pacjentem, na co zwracała nam szczególną uwagę.

Lek. Joanna Harbuzińska-Turek, wiceprezes ORL WIL i przewodnicząca pilskiej delegatury: *Organizując wykład, staraliśmy się wyjść naprzeciw oczekiwaniom lekarzy dentyistów z naszego regionu. Problemów, z jakimi spotykają się na co dzień w swoich gabinetach, jest przecież wiele. Wybór tematu nie był przypadkowy. Biogodność materiałów wykorzystywanych w stomatologii jest kluczowa dla bezpieczeństwa zarówno pacjenta, jak i lekarza. Frekwencja i żywa dyskusja pokazują, że zagadnienia te spotkały się z dużym zainteresowaniem uczestników. Co więcej, dzisiaj, kiedy w dobie popandemicznej królują webinary, okazuje się, że szkolenia online nie rozwiązują wszystkich problemów. Lekarze mają potrzebę nie tylko wysłuchania prelegenta. Chcemy spotkania twarzą w twarz, bezpośredniej wymiany doświadczeń i możliwości zadawania pytań. Tym bardziej chciałam podziękować Pani Profesor za czas nam poświęcony i podzielenie się wiedzą tu, na miejscu. Idąc w tym kierunku, planujemy w pilskiej delegaturze kolejne szkolenia, o czym na bieżąco będziemy informować.*

ANNA GRZESIAK

49 mln zł z dwóch źródeł

Od lipca 2024 r. uczestnicy kolejnej edycji tego projektu będą rehabilitowani w nowej lokalizacji, z zastosowaniem robotów rehabilitacyjnych, które wykorzystują wirtualną rzeczywistość. Projekt będzie trwał trzy lata i obejmie 1100 pacjentów.

Projekt „Rozszerzenie dostępności robotycznie wspomaganą diagnostyką funkcjonalną i rehabilitacją dzieci i młodych dorosłych z mózgowym porażeniem dziecięcym i innymi zespołami porażennymi na terenie województwa wielkopolskiego”, czytamy na stronie www.umww.pl, zakłada nowoczesną i kompleksową rehabilitację dzieci i młodych dorosłych z mózgowym porażeniem dziecięcym oraz z innymi schorzeniami o podłożu neurologicznym. Jak w poprzedniej edycji, pacjenci będą poddawani wspomaganą robotycznie rehabilitacji chodu podczas dwutygodniowych turnusów rehabilitacyjnych. Terapeuci będą też rehabilitować dzieci w miejscu ich zamieszkania. Wsparcie otrzymają także rodzice i opiekunowie uczestników projektu.

Ortopedyczno-Rehabilitacyjny Szpital Kliniczny im. Wiktora Degi Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu otrzyma na ten projekt prawie 49 mln zł. Sygnatariuszami umowy, informuje szpital na

swojej stronie internetowej, byli: Wojciech Jankowiak – wicemarszałek województwa wielkopolskiego oraz dr n. med. Przemysław Daroszewski – dyrektor Ortopedyczno-Rehabilitacyjnego Szpitala Klinicznego im. W. Degi UM w Poznaniu. Obecny był prof. dr hab. Michał Nowicki – prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą UMP i przewodniczący Rady Społecznej szpitala, który w krótkiej wypowiedzi wskazał na wagę łączenia nauki z nowoczesną technologią, co przyczynia się w dużej mierze do poprawy stanu zdrowia społeczeństwa. Umowa podpisana została 27 października 2023 r. na terenie budowy nowej siedziby Centrum Technologicznie Wspomaganej Rehabilitacji, działającego przy Ortopedyczno-Rehabilitacyjnym Szpitalu Klinicznym im. Wiktora Degi Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

Ogromne pieniądze na ten właśnie projekt to jedne z najlepiej zainwestowanych środków z Europejskiego Funduszu Społecznego w naszym regionie. Przemawiają za tym wspaniałe rezultaty i wysokie oceny, jakie uzyskał w minionej perspektywie finansowej Unii Europejskiej pierwotny projekt rehabilitacji dzieci okrutnie dotkniętych przez los, zmagających się z porażeniem mózgowym. Obecny projekt stanowi

kontynuację i rozszerzenie form pomocy dla małych pacjentów – mówił wicemarszałek.

Nowa siedziba Centrum Technologicznie Wspomaganej Rehabilitacji, której otwarcie planowane jest w lipcu 2024 r., pozwoli na objęcie leczeniem większej liczby pacjentów. Dzięki bezpośredniemu sąsiedztwu Kliniki Ortopedii i Traumatologii Dziecięcej inwestycja zapewni dzieciom kompleksowość i ciągłość leczenia ortopedyczno-rehabilitacyjnego, które są fundamentem misji szpitala i kontynuacja koncepcji leczenia rehabilitacyjnego prof. Wiktora Degi.

Projekt jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach nowego regionalnego programu operacyjnego pn. „Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021–2027”, którego instytucją zarządzającą jest Zarząd Województwa Wielkopolskiego (36 mln zł), i z budżetu państwa (12,8 mln zł).

Warto przypomnieć, że kilka miesięcy wcześniej (15 czerwca 2023 r.) w sali wykładowej im. prof. Franciszka Raszei Ortopedyczno-Rehabilitacyjnego Szpitala Klinicznego im. Wiktora Degi UMP odbyło się uroczyste podpisanie

umowy na budowę nowego skrzydła szpitala. Zakończenie inwestycji, której wykonawcą będzie WARBUĐ SA, planowane jest na rok 2026.

Obecny budynek, czytamy na stronie <https://orsk.pl>, zostanie rozbudowany o nowe pięciopiętrowe skrzydło połączone z istniejącym szpitalem za pomocą łączników. Będzie miało odpowiednie rozmiary, by umożliwić skoncentrowanie całej działalności medycznej w jednym miejscu, co znacznie zwiększy komfort i przyspieszy proces leczenia. Znajdą się tu dwa oddziały ortopedyczne dla dzieci, siedem nowoczesnych sal operacyjnych, laboratorium, sterylizatornia i apteka. Ponieważ rozbudowa powstaje w znacznej mierze z myślą o pacjentach pediatrycznych, nowe pomieszczenia zaplanowano tak, aby stworzyć dogodne warunki również dla opiekunów dzieci.

Do nowego skrzydła przeniesione zostaną też poradnie specjalistyczne, pracownie diagnostyczne oraz Dział Produkcji i Zaopatrzenia Ortopedycznego. W istniejącym zabytkowym budynku ortopedii pozostanie tylko część administracyjna szpitala, dydaktyczna i uniwersytecka, a w przyszłości powstanie Muzeum Ortopedii Polskiej. (ap)

Laura Marciniak

PIGUŁKA PRAWNA

Przebieg postępowania w sprawie odpowiedzialności zawodowej lekarzy

Bartosz Pawelczyk

Podejmowane przez każdego z lekarzy działania w ramach wykonywania zawodu niejednokrotnie poddane zostaną ocenie pod kątem ich zgodności z obowiązującymi przepisami prawa, etyką lekarską, aktualnym stanem wiedzy medycznej, powszechnie przyjętą praktyką lekarską oraz należytą starannością. Weryfikacja czynności podejmowanych przez lekarza w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych może mieć miejsce w szczególności, gdy pacjent będzie niezadowolony z przebiegu procesu leczenia i zgłosi swoje zarzuty wobec lekarza do organów uprawnionych do kontroli jego działań. Doświadczenie pokazuje, że pacjenci są coraz bardziej świadomi przysługujących im praw i coraz częściej na skutek ich inicjatywy są wszczynane tego rodzaju postępowania. Jednym z organów sprawujących pieczę nad należytym i sumiennym wykonywaniem zawodu lekarza są izby lekarskie, które prowadzą postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy za pośrednictwem rzeczników odpowiedzialności zawodowej.

Przedawnienie

Zacznijmy od tego, że nie można wszcząć postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarza, jeżeli od chwili popełnienia czynu minęły 3 lata. Jeśli chodzi o karalność przewinienia zawodowego, ustaje ona, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęło 5 lat. W sytuacji jednak, gdy czyn stanowi jednocześnie przestępstwo, ustanie karalności następuje nie wcześniej niż ustanie karalności przestępstwa, zgodnie z przepisami Kodeksu karnego.

Czynności sprawdzające i postępowanie wyjaśniające

W momencie gdy rzecznik otrzyma informację, że działania lekarza mogły być sprzeczne z obowiązującymi przepisami prawa lub etyką zawodową, zobowiązany jest podjąć czynności sprawdzające. Celem tych czynności jest wstępne zbadanie okoliczności sprawy. Jeżeli w toku czynności sprawdzających rzecznik dojdzie do wniosku, że istnieje prawdopodobieństwo popełnienia przez lekarza przewinienia zawodowego lub pojawią się co do tej kwestii jakiegokolwiek

wątpliwości, wszczyna kolejny etap postępowania, którym jest postępowanie wyjaśniające. Postępowanie wyjaśniające ma na celu szczegółowe wyjaśnienie sprawy oraz dogłębną weryfikację, czy został popełniony czyn stanowiący przewinienie zawodowe. W przypadku stwierdzenia, że działania lekarza wypełnia znamiona przewinienia zawodowego, rzecznik zbiera, zabezpiecza i utrwała dowody dla sądu lekarskiego.

Strony postępowania i postępowanie dowodowe

Do postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy w zakresie, który nie został uregulowany w ustawie o izbach lekarskich, stosuje się odpowiednio część przepisów Kodeksu karnego oraz Kodeksu postępowania karnego. Stronami postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy są pokrzywdzony oraz lekarz, którego dotyczy postępowanie. Rzecznik prowadzący postępowanie przeprowadza dowody na wniosek stron albo z własnej inicjatywy. W toku podejmowanych czynności rzecznik ►

- ▶ może w szczególności przesłuchać pacjenta składającego skargę, świadków oraz lekarza. Rzecznikowi przysługuje również prawo do zasięgnięcia opinii biegłego lub specjalisty, w sytuacji gdy stwierdzenie okoliczności mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy wymaga wiadomości specjalnych. Często pierwszym krokiem rzecznika jest zwrócenie się do lekarza o pisemne ustosunkowanie się do sprawy, a w dalszej kolejności jego osobiste przesłuchanie. Co istotne, składanie przez lekarza zeznań i wyjaśnień w zakresie okoliczności objętych postępowaniem nie stanowi naruszenia tajemnicy lekarskiej. W interesie lekarza jest, aby ustosunkować się do zarzutów pacjenta, udzielić odpowiedzi na pytania rzecznika i bronić swojego dobrego imienia.

Sposób zakończenia postępowania wyjaśniającego

Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego rzecznik może wydać postanowienie o umorzeniu postępowania, w przypadku gdy nie dopatrył się w działaniu lekarza przewinienia zawodowego, lub wydać postanowienie o przedstawieniu lekarzowi zarzutów i złożyć do sądu lekarskiego wnioski o ukaranie, gdy w jego ocenie działanie lekarza wypełnia znamiona przewinienia zawodowego.

Ustanowienie pełnomocnika (obrońcy)

Pokrzywdzonemu przysługuje prawo ustanowienia w toku postępowania nie więcej niż dwóch pełnomocników, a obwinionemu nie więcej niż dwóch obrońców spośród lekarzy, adwokatów lub radców prawnych.

Skierowanie do sądu lekarskiego wniosku o ukaranie

W przypadku skierowania przez rzecznika wniosku do sądu lekarskiego o ukaranie sprawę rozpatruje w pierwszej instancji okręgowy sąd lekarski izby lekarskiej, której obwiniony lekarz jest członkiem, a w drugiej instancji – w przy-

padku odwołania się przez którąś ze stron od orzeczenia tego sądu – Naczelny Sąd Lekarski. Skład okręgowego sądu lekarskiego jest trzyosobowy, a Naczelnego Sądu Lekarskiego pięćosobowy.

Rozstrzygnięcie sądu lekarskiego

Po rozpoznaniu sprawy sąd lekarski może uniewinnić lekarza, umorzyć postępowanie, jeśli zachodzą przesłanki wskazane w ustawie o izbach lekarskich, w tym w sytuacji, gdy uzna, że przewinienie lekarza jest mniejszej wagi, lub orzec wobec lekarza jedną z następujących kar: upomnienie, nagana, karę pieniężną, zakaz pełnienia funkcji kierowniczych w jednostkach ochrony zdrowia na okres od 1 roku do 5 lat, ograniczenie zakresu czynności w wykonywaniu zawodu lekarza na okres od 6 miesięcy do 2 lat, zawieszenie prawa wykonywania zawodu na okres od 1 roku do 5 lat, pozbawienie prawa wykonywania zawodu.

Angażowanie się lekarza w wyjaśnienie sprawy

Z naszych doświadczeń wynika, że zaangażowanie lekarza w wyjaśnienie sprawy w momencie, gdy jest ona prowadzona przez rzecznika, często pozwala na jej zakończenie z korzyścią dla lekarza na etapie postępowania sprawdzającego. Z kolei bierność i brak zaangażowania w toku sprawy może prowadzić do wszczęcia przez rzecznika kolejnego etapu postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarza, w sytuacji gdy można było tego uniknąć. Z pewnością warto więc poświęcić czas na ustosunkowanie się do zarzutów pacjenta i pytań rzecznika, przedstawiając swoje stanowisko w przemyśły sposób.

LAURA MARCINIAK – RADCA PRAWNY

E-MAIL: L.MARCINIAK@PAWELCZYK-KOZIK.PL

DR BARTOSZ PAWELCZYK – RADCA PRAWNY

E-MAIL: B.PAWELCZYK@PAWELCZYK-KOZIK.PL

Z MEDYCZNEJ WOKANDY

Wykonanie kary zakazu pełnienia funkcji kierowniczych w jednostkach organizacyjnych ochrony zdrowia

W poprzednim numerze opisywaliśmy ogólne zasady i tryb wykonywania prawomocnych orzeczeń sądów lekarskich. Przypomnijmy, że określono to w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 13 lipca 2010 r. w sprawie sposobu i trybu prowadzenia Rejestru Ukaranych Lekarzy i Lekarzy Dentystów Rzeczypospolitej Polskiej oraz sposobu i trybu wykonywania prawomocnych orzeczeń sądów lekarskich. W tym odcinku chcemy przyjrzeć się wykonywaniu kary wskazanej w tytule, a więc zakazu pełnienia funkcji kierowniczych w jednostkach organizacyjnych ochrony zdrowia. Zgodnie z przywołanym powyżej aktem normatywnym kary zakazu pełnienia funkcji kierowniczych w jednostkach organizacyjnych ochrony zdrowia oraz ograniczenia zakresu czynności w wykonywaniu zawodu lekarza wykonuje się

w ten sposób, iż wzywa się ukaranego lekarza do przedłożenia prawa wykonywania zawodu i zamieszczenie w tym dokumencie adnotacji o zakresie oraz okresie ograniczenia w wykonywaniu zawodu. A jak to wygląda w praktyce?

Jak zazwyczaj odwołamy się do konkretnego przypadku i decyzji judykatury. W tym przypadku chodzi o wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w X z dnia 9 czerwca 2022 r. (II SA/Po 270/22). Stan faktyczny przedstawiał się tym przypadku następująco. Prezes jednej z okręgowych rad lekarskich w związku z prawomocnym orzeczeniem przez sąd lekarski kary zakazu pełnienia funkcji kierowniczych w jednostkach organizacyjnych ochrony zdrowia zarządził m.in.: wpisanie do okręgowego rejestru lekarzy i lekarzy dentystów wzmianki o zakazie pełnienia funkcji kierowniczych

Jerzy Sowiński

Jędrzej Skrzypczak

czych w jednostkach organizacyjnych ochrony zdrowia przez lekarza AZ w okresie od (...) stycznia 20XX r. do (...) stycznia 20XX r., ustalenie, iż termin rozpoczęcia kary zakazu pełnienia funkcji kierowniczych w jednostkach organizacyjnych ochrony zdrowia biegnie od daty uprawomocnienia się orzeczenia, dokonanie zmiany numeru rejestracyjnego wymienionemu lekarzowi na (...) oraz przekazanie informacji o wpisaniu wzmianki o ukaraniu lekarza i zmiany numeru rejestracyjnego do Centralnego Rejestru Lekarzy i Lekarzy Dentystów Rzeczypospolitej Polskiej. Decyzję tę zaskarżył do WSA ukarany lekarz.

Jak przyznał WSA w uzasadnieniu swojej decyzji, nie było sporne pomiędzy stronami, że skarżącemu prawomocnym orzeczeniem sądu lekarskiego wymierzono karę zakazu pełnienia funkcji kierowniczych w jednostkach organizacyjnych ochrony zdrowia. Jak wyjaśnił WSA istota sporu w tej sprawie sprowadzała się do udzielenia odpowiedzi, czy orzeczona wobec skarżącego kara zakazu pełnienia funkcji kierowniczych w jednostkach organizacyjnych ochrony zdrowia podlega ujawnieniu w rejestrze prowadzonym przez okręgową radę lekarską.

WSA zauważył, iż zgodnie z art. 49 ust. 5 uil w rejestrze lekarzy i lekarzy dentystów zamieszcza się m.in. następujące dane: informację o zaprzestaniu wykonywania zawodu lekarza na czas nieokreślony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (pkt 31 ust. 5 art. 49), informację o ograniczeniach w wykonywaniu zawodu lekarza (pkt 32 ust. 5 art. 49), informację o zawieszeniu w wykonywaniu zawodu lekarza (pkt 33 ust. 5 art. 49), informację o podjęciu wykonywania zawodu lekarza na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (pkt 34 ust. 5 art. 49). Zdaniem WSA z powyższej regulacji wynika, iż w rejestrze zamieszcza się wyłącznie informację o dwóch rodzajach wymierzonych kar, tj. ograniczeniach w wykonywaniu zawodu lekarza oraz informację o zawieszeniu w wykonywaniu zawodu lekarza. Tym samym w rejestrze nie odnotowuje się pozostałych kar określonych w art. 83 uil. Zdaniem WSA konieczne było jednak przesądzenie, czy kara zakazu pełnienia funkcji kierowniczych w jednostkach organizacyjnych ochrony zdrowia jest jednocześnie karą skutkującą ograniczeniem w wykonywaniu zawodu lekarza. Stąd też WSA podkreślił, że kolejność, w jakiej ustawodawca wymienia kary przewidziane jako sankcje orzekane w postępowaniu w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy, nie jest przypadkowa. Kary te bowiem zostały w tym przepisie wymienione w kolejności od najłagodniejszej do najsurowszej. Ponadto art. 83 uil zawiera katalog kar, które mogą być orzekane w stosunku do obwinionego. Wymienione kary są samoistne, tj. niezależne od siebie, poza określonymi w uil wyjątkami. WSA podkreślił, iż w ustępie 2 art. 83 uil „przewidziano odstępstwa na rzecz możliwości łączenia kar ograniczenia zakresu czynności w wykonywaniu zawodu lekarza oraz zawieszenia prawa wykonywania zawodu wraz z pełnieniem funkcji kierowniczych w jednostkach organizacyjnych ochrony zdrowia. Możliwość łączenia tych kar ma głęboki sens, ponieważ daje możliwość wyeliminowania obwinionego z procesu udzielania świadczeń zdrowotnych także w zakresie kierowania podmiotem leczniczym lub jednostką organizacyjną podmiotu leczniczego”. Tym samym nie można uznać, iż kara zakazu pełnienia funkcji kierowniczych w jednostkach organizacyjnych ochrony zdrowia jest

tożsama z karą skutkującą ograniczeniem w wykonywaniu zawodu lekarza, co stara się wykazać organ w niniejszej sprawie. WSA podkreślił, iż gdyby zamiarem ustawodawcy było zrównanie zakazu pełnienia funkcji kierowniczych w jednostkach organizacyjnych ochrony zdrowia z ograniczeniem zakresu czynności w wykonywaniu zawodu lekarza, to w takiej sytuacji art. 83 ust. 1 pkt 2 uil, a przede wszystkim art. 83 ust. 2 uil uznać należałoby za całkowicie zbędny, co pozostawałoby w sprzeczności z dyrektywą wykładni językowej.

Ponadto WSA stwierdził, iż zgodnie z art. 86 uil orzekając karę ograniczenia zakresu czynności w wykonywaniu zawodu lekarza, sąd lekarski określa szczegółowo czynności, których lekarz nie może wykonywać. Sąd administracyjny przywołał także tezę Sądu Najwyższego zaprezentowaną w wyroku z dnia 19 sierpnia 2020 r., sygn. Akt I KK 40/20 (LEX nr 3277016), a mianowicie „kara ograniczenia zakresu czynności w wykonywaniu zawodu lekarza może być kształtowana w różny sposób i przybierać postać mniej lub bardziej dolegliwą, przy uwzględnieniu wagi przewinienia dyscyplinarnego i sytuacji osobistej osoby obwinionej, w tym wykazywanej przez nią aktywności zawodowej”. Nie jest zatem wykluczone orzeczenie ograniczenia zakresu czynności w wykonywaniu zawodu lekarza w takiej postaci, że czasowo eliminuje ona lekarza z udzielania świadczeń zdrowotnych, pozostawiając mu możliwość wykonywania zawodu w obszarach wymienionych w art. 2 ust. 3 uil, np. tylko możliwość nauczania zawodu lekarza.

Wobec powyższego WSA wskazał, iż choć niewątpliwie wykonywanie zawodu lekarza obejmuje też pełnienie określonych funkcji, to jednak w świetle uil czym innym jest kara w postaci zakazu pełnienia funkcji kierowniczych w jednostkach organizacyjnych ochrony zdrowia, a czym innym jest kara w postaci ograniczenia zakresu czynności w wykonywaniu zawodu lekarza. Dlatego też WSA uchylił zaskarżoną decyzję Prezesa OIL. Co z tego wynika? Choć kara została wobec lekarza orzeczona przez sąd lekarski – i to prawomocnie, nie można tego ujawnić w rejestrze lekarzy, a co za tym idzie, nie wszystkie osoby i podmioty (np. podmioty zarządzające jednostkami organizacyjnymi ochrony zdrowia), które powinny się o tym fakcie dowiedzieć, będą miały taką możliwość. Choć oczywiście pamiętajmy, że ukarany lekarz ma obowiązek przedłożenia właściwemu prezesowi izby prawa wykonywania zawodu, w którym zamieszcza się adnotację o nałożeniu takiej kary. A zatem nie oznacza to, że kara taka w tej sytuacji nie obowiązuje, nie istnieje czy nie biegnie. Jest wręcz przeciwnie. Co więcej w przypadku złamania takiego zakazu ukarany lekarz powinien się liczyć z kolejnymi negatywnymi konsekwencjami, np. odrębną odpowiedzialnością zawodową z tego tytułu. Ale przyznać faktycznie trzeba, że w świetle zaprezentowanych poglądów WSA wykonawstwo takiej kary może być problematyczne. A jak głosi stara zasada: mieć rację w sądzie to jedna sprawa, inną jest udowodnić ją w sądzie, a niekiedy zupełnie inną „bajką” jest wyegzekwowanie prawomocnego orzeczenia sądu. Można oczywiście dyskutować czy wręcz polemizować z taką wykładnią zaproponowaną przez WSA. Z pewnością jednak nie byłoby takich wątpliwości sądu w przypadku jednoznacznego zapisu w ustawie o izbach lekarskich. Warto więc lobbować w sprawie jak najszybszej zmiany tego stanu prawnego. ■

Od 30 lat leczą najmłodszych mieszkańców powiatu ostrowskiego

Były wspomnienia, gratulacje, podziękowania, przypomnienie historii działalności oddziału oraz wykłady – tak wyglądało spotkanie szkoleniowo-integracyjne z okazji XXX-lecia reaktywacji Oddziału Pediatrycznego ZZOZ w Ostrowie Wielkopolskim. Na uroczystości nie zabrakło byłych i obecnych pracowników oddziału, lekarzy, pielęgniarek, przedstawicieli dyrekcji oraz zaproszonych pracowników szpitala i gości. Gratulacje i podziękowania za długoletnią pracę kierownikowi oddziału dr Jolancie Nowak złożył wiceprezes ORL WIL Wiesław Wawrzyniak, dyrektor szpitala Dariusz Bierła oraz starosta ostrowski Paweł Rajski. Organizacja spotkania była możliwa dzięki wsparciu Delegatury WIL w Ostrowie Wielkopolskim oraz ostrowskiego szpitala.

Jak podkreślała dr Jolanta Nowak, ideą spotkania jest ożywienie wspomnień, a jednocześnie danie szansy młodym adeptom pediatrii na poznanie tych, którzy są częścią historii Oddziału Pediatrycznego i ostrowskiego szpitala. *Pomysł zainicjowania i organizacji jubileuszu wyszedł od Pań pielęgniarek. To spotkanie wielopokoleniowe. Pragnę podziękować wszystkim – zarówno tym, którzy przyczynili się w przeszłości, jak i tym, którzy przyczyniają się do tego teraz, aby nasz Oddział dobrze spełniał rolę, do jakiej został powołany. Całemu personelowi dziękuję za trud i codzienne starania włożone w troskliwą i skuteczną opiekę nad małymi pacjentami* – powiedziała w czasie spotkania.

Uroczystość stała się okazją do przedstawienia zarysu historii ostrowskiej pediatrii. W okresie przedwojennym na terenie miasta i powiatu ostrowskiego nie było wyodrębnionego lecznictwa dziecięcego. Sytuacja zmieniła się radykalnie w 1957 r. z chwilą powstania Kolejowego Szpitala Dziecięcego. W szpitalu miejski oddział został utworzony dopiero pod koniec 1966 r. (posiadał 43 łóżka). Jednak ze względu na istnienie dwóch oddziałów pediatrycznych i ich niepełne obłożenie oddział w marcu 1969 r. zaprzestał swojej działalności na 24 lata. Dopiero we wrześniu 1993 r. na mocy decyzji ówczesnego dyrektora ZOZ dr. H. Sicińskiego reaktywowano go jako Oddział Intensywnego Leczenia i Nadzoru Dzieci, którego ordynatorem został właśnie dr Siciński. Oddział zlokalizowano w tym samym miejscu, w którym pierwotnie istniał Oddział Dziecięcy liczący 15 łóżek. Tak było przez 6 lat. W 1999 r. został przeniesiony do innej części szpitala, w której funkcjonuje do dziś. W 2000 r. zmienił nazwę na Oddział Pediatryczny. Liczba łóżek zwiększyła się do 25. W 2001 r. zlikwidowano Kolejowy Szpital Dziecięcy. Od tego czasu Oddział Pediatryczny zapewnia opiekę medyczną pacjentom pediatrycznym nie tylko z Ostrowa i powiatu ostrowskiego, ale także ościennych powiatów. W 2013 r. w związku z budową szpitalnego łącznika oddział podzielono na dwie części – administracyjną i łóżkową. Przebudowa była dwuetapowa. Oficjalne otwarcie nastąpiło 15 grudnia 2014 r., a pierwsi pacjenci trafili na zmodernizowany oddział w lutym 2015 r. Dzięki wsparciu Stowarzyszenia Ostrowianie Dzieciom Spe-

Fot. 2x archiwum Oddziału Pediatrycznego ZZOZ w Ostrowie Wielkopolskim

cialnej Troski oddział został w istotnym stopniu wyposażony m.in. w pulsoksymetr (w 2009 r.), wyposażono też gabinet zabiegowy (w 2010 r.) oraz sale chorych, które w 2014 r. zostały przebudowane i zmodernizowane. Ordynatorem oddziału od czasu reaktywacji do maja 2003 r. był dr H. Siciński, w latach 2003–2006 dr Barbara Haberko, a przez kolejne 5 lat obowiązki ordynatora pełniła dr J. Nowak, która po konkursie w 2011 r. została jego ordynatorem i nadal kieruje oddziałem. Pierwszą oddziałową, która aktywnie uczestniczyła w organizowaniu reaktywowania oddziału, była Barbara Michalska (od 2003 r. na emeryturze). Od tej pory funkcję tę sprawuje Katarzyna Turowska. W ciągu 30 lat działalności oddziału specjalizację zdobyło wielu lekarzy, a pielęgniarki systematycznie podnosiły kwalifikacje zawodowe.

Jubileuszowi towarzyszyły także wykłady. Wykład pt. „Diagnostyka i leczenie małopłytkowości u dzieci” przedstawiła specjalista pediatrii i hematologii dziecięcej Katarzyna Lisiecka. Drugi wykład pt. „Nowe standardy kształcenia lekarzy i nowy program specjalizacji z pediatrii” wygłosiła lek. rezydent Paulina Adamczak.

50 lat po absolutorium

W sobotę, 28 października 2023 r., 19 z 79 absolwentów, którzy otrzymali w 1973 r. absolutorium Wydziału Lekarskiego oddziału stomatologii, spotkali się wraz ze swoimi najbliższymi w miejscowości Trzebosz koło Bojanowa. Było to spotkanie po 50 latach ukończenia studiów.

Spotkanie rozpoczęło się mszą św. w zabytkowym kościółku pw. Matki Boskiej Częstochowskiej w Trzeboszu. Msza została odprawiona w intencji zmarłych Koleżanek i Kolegów, za ciężko chorego Kolegę Tadeusza oraz w intencji nas pozostałych – tych, którzy przyjechali, i tych nieobecnych. Całością organizacyjną kierował Romek Pol z małżonką i Alicja Materna.

Nasze spotkanie odbywało się w pięknie odrestaurowanym przez rodzinę Frankiewiczów XVIII-wiecznym pałacu, w którym nadal można podziwiać dwa piękne kominki oraz polichromię z drugiej połowy XVIII w. w Sali Myśliwskiej.

Bawiliśmy się do późnych godzin nocnych, wspominaliśmy „stare czasy”, Koleżanki i Kolegów, z którymi już nigdy się nie spotkamy. Wyjeżdżając w niedzielne południe, wszyscy stwier-

dzili, że nasze kolejne spotkanie powinno odbyć się prędkiej. Alu i Romku, dziękujemy!

ALEKSANDRA NOWAK Z DOMU WOŹNICA

Listopad 2023 w izbie

3 listopada	wynajem sali konferencyjnej w Centrum Konferencyjnym EDU WIL na spotkanie zewnętrzne
6 listopada	wynajem sali konferencyjnej w Centrum Konferencyjnym EDU WIL na spotkanie zewnętrzne
7 listopada	posiedzenie Komisji ds. Etyki Lekarskiej
8 listopada	posiedzenie Kapituły ds. Odznaczeń Wielkopolskiej Izby Lekarskiej
10 listopada	posiedzenie Komisji ds. Integracji, Sportu i Wizerunku w formie mieszanej, tj. z udziałem
13 listopada	narzędzi zdalnej komunikacji audiowizualnej
14 listopada	sesja RPG – w ramach Komisji ds. Integracji, Sportu i Wizerunku
15 listopada	wynajem sali konferencyjnej w Centrum Konferencyjnym EDU WIL na spotkanie zewnętrzne
17 listopada	spotkanie redakcji „Medycznej Wokandy”
18 listopada	posiedzenie Komisji ds. Konkursów w formie mieszanej, tj. z udziałem narzędzi zdalnej komunikacji audiowizualnej
19 listopada	posiedzenie Komisji ds. Młodych Lekarzy w formie mieszanej, tj. z udziałem narzędzi zdalnej komunikacji audiowizualnej
20 listopada	posiedzenie Komisji ds. Lecznictwa Otwartego w formie mieszanej, tj. z udziałem narzędzi zdalnej komunikacji audiowizualnej
21 listopada	webinar dla członków WIL współorganizowany z Okręgową Izbą Adwokacką: „Postępowanie przed Rzecznikiem Praw Pacjenta”
22 listopada	kurs teoretyczny i warsztaty USG do Certyfikatu Umiejętności PTGiP podstawowego i badań prenatalnych
23 listopada	posiedzenie Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej w formie mieszanej, tj. z udziałem narzędzi zdalnej komunikacji audiowizualnej
24 listopada	posiedzenie Komisji ds. Rejestracji i PWZ
25 listopada	posiedzenie Komisji ds. Kształcenia Medycznego w formie mieszanej, tj. z udziałem narzędzi zdalnej komunikacji audiowizualnej
26 listopada	posiedzenie Komisji ds. Kształcenia Medycznego w formie mieszanej, tj. z udziałem narzędzi zdalnej komunikacji audiowizualnej
27 listopada	spotkanie Rzecznika Praw Lekarzy Marcina Karolewskiego z członkami Delegatury Wielkopolskiej Izby Lekarskiej w Koninie
28 listopada	szkolenie dla lekarzy z uproszczonym PWZ: „Podstawowe zasady prawa medycznego oraz zakres uprawnień wynikających z prawa wykonywania zawodu lekarza/lekarza dentysty”
29 listopada	wspólne posiedzenie Komisji ds. Emerytów i Rencistów oraz Stowarzyszenia Absolwentów Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu
30 listopada	spotkanie integracyjne członków Wielkopolskiej Izby Lekarskiej – spotkanie andrzejkowe
1 listopada	wynajem sali konferencyjnej w Centrum Konferencyjnym EDU WIL na spotkanie zewnętrzne
2 listopada	spotkanie okolicznościowe lekarzy seniorów
3 listopada	posiedzenie forum samorządów zaufania publicznego
4 listopada	sesja RPG – w ramach Komisji ds. Integracji, Sportu i Wizerunku
5 listopada	posiedzenie Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej w formie mieszanej, tj. z udziałem narzędzi zdalnej komunikacji audiowizualnej
6 listopada	uroczystość wręczenia Praw Wykonywania Zawodu

wtorki
wtorki, piątki
poniedziałki, wtorki, środy, czwartki
środy

wtorkowy Klub Zdrowia – zajęcia online dla członków WIL
spotkania Chóru Lekarzy WIL
kursy językowe dla lekarzy i lekarzy dentyistów
spotkania Orkiestry Kameralnej WIL

Listopad 2023 w delegaturach WIL

Delegatura WIL w Ostrowie Wielkopolskim

3 listopada	– wykład i jubileusz z okazji XXX-lecia reaktywacji Oddziału Pediatrycznego ZZOO w Ostrowie Wielkopolskim
8 listopada	– Zarządu Delegatury WIL w Ostrowie Wielkopolskim
15 listopada	– zebranie Zarządu Delegatury WIL w Ostrowie Wielkopolskim
24–25 listopada	– VII Wielkopolskie Spotkania Chirurgów Dziecięcych z Pediatrami i Lekarzami Rodzinnymi

Delegatura WIL w Lesznie

6 listopada	– zebranie Zarządu Delegatury WIL w Lesznie
24 listopada	– szkolenie dla lekarzy dentyistów
wtorki	– spotkania grupy tanecznej dla członków WIL

Delegatura WIL w Pile

13 listopada	– spektakl „100 minut dla urody”
19 listopada	– spektakl „Żona potrzebna od zaraz”
26 listopada	– spektakl „Kto się boi Virginii Woolf” (spektakle organizowane w Regionalnym Centrum Kultury w ramach Festiwalu Teatralnego – Teatr Pasa Rodzinna – bilety dla lekarzy i lekarzy dentyistów z terenu Delegatury WIL w Pile)
25 listopada	– wykład prezesa ORL WIL dr. n. med. Krzysztofa Kordela, „Przychodzi prokurator do lekarza. Idźcie lekarz do prokuratora...”
25 listopada	– Zgromadzenie Delegatów Delegatury WIL w Pile

Delegatura WIL w Koninie

1 listopada	– akcja „Znicz dla lekarza”
7 listopada	– zebranie Zarządu Delegatury
8 listopada	– spotkanie miłośników gier planszowych
9 listopada	– spotkanie grupy pilates
16 listopada	– wykład dr. n. med. Jacka Gómiaka „Nowości w diagnostyce i leczeniu chorób płuc”
18 listopada	– zajęcia na ścianie wspinaczkowej – „Rodzina się wspina”
22 listopada	– wykład dr. Marcina Karolewskiego – Rzecznika Praw Lekarzy – z cyklu „Spotkanie z ekspertem”
23 listopada	– spotkanie grupy pilates

DAWKA INFORMACJI

Dziesiątki, setki, tysiące informacji. Docierają do nas różnymi drogami. Coraz szybciej, przez całą dobę. Informacje zwyczajne, ważne, z ostatniej chwili. Fascynujące, nieprawdopodobne, sensacyjne. Głównym składnikiem dawki informacji są fragmenty wiadomości rzeczowych. Pochodzą one z różnych źródeł i e-serwisów. (o-ap)

Więcej świadczeń i badań

Od 1 listopada 2023 r. wprowadzamy zmiany w podstawowej opiece zdrowotnej (POZ). Więcej pacjentów skorzysta z większej liczby świadczeń, a lekarze zlecą więcej badań.

Więcej pacjentów skorzysta z opieki koordynowanej. W diabetologii są to pacjenci ze stanem przedcukrzycowym, a w endokrynologii – z nadczynnością tarczycy. Powstanie też nowy zakres opieki koordynowanej: diagnostyka i leczenie przewlekłej choroby nerek. W jego ramach pacjenci będą mieli dostęp do kompleksowej porady, badania diagnostycznego UACR (wskaźnik albumina/kreatynina w moczu), konsultacji specjalistycznych, porad edukacyjnych, konsultacji dietetycznych. Lekarz, który udziela świadczeń nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej, będzie mógł wystawiać skierowania na badania laboratoryjne. Lekarz podstawowej opieki zdrowotnej (POZ) zleci więcej badań diagnostycznych alergii. Dzięki temu diagnostyka przy ich podejrzeniu będzie szybsza – pacjenci nie będą czekali w kolejce do specjalisty. Jeśli wyniki będą negatywne, lekarz POZ będzie szukał innych przyczyn zgłaszanych objawów. To przyspieszy właściwą diagnozę i skuteczną terapię. (WWW.MZ.GOV.PL)

To już ósma edycja

Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe w środę (15 listopada 2023 r. – przyp. red.) stało się centrum dowodzenia dla laryngologów z całej Europy. Wszystko za sprawą ósmej już edycji Sesji Chirurgii Laryngologicznej Live organizowanej przez Klinikę Otolaryngologii i Onkologii Laryngologicznej Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu. To wydarzenie, podczas którego lekarze z całego świata mogą zdobyć wiedzę, ucząc się od najlepszych specjalistów.

10 klinik z Europy, 19 operacji laryngologicznych wykonanych jednego dnia, a wszystko to transmitowane na cały świat z jednego miejsca – z Poznania. Tak można podsumować ósmą już edycję Sesji Chirurgii Laryngologicznej Live.

Ta sesja to już pewna tradycja. W tym roku, podobnie jak w poprzednich latach, uczestniczy w niej 10 klinik z różnych krajów – z Hiszpanii, Włoch, Francji, Anglii, Niemiec, Polski, Luksemburga – mówi prof. Witold Szyfter z Kliniki Otolaryngologii i Onkologii Laryngologicznej Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu. Sesja rozpoczęła się o godz. 9.00, a już o godz. 11.00 transmisję oglądali lekarze z co najmniej 60 krajów. (NICOLE MŁODZIEJSKA, WWW.GLOS.WIELKOPOLSKI.PL)

Na projekt OnkoPlus

Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Poznaniu po raz kolejny jest beneficjentem rządowego dofinansowania. Placówka otrzyma ponad 150 mln zł w ramach konkursu z Funduszu Medycznego z subfunduszu infrastruktury strategicznej na wsparcie szpitali onkologicznych na projekt OnkoPlus – rozwój Uniwersyteckiego Centrum Onkologii. Inwestycja będzie realizowana w latach 2024–2027.

Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Poznaniu to jeden z największych ośrodków medycznych w Polsce i największy szpital w Wielkopolsce – rocznie wykonuje ponad 16 tys.

zabiegów chirurgicznych. Udziela kompleksowych świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu onkologii, takich jak leczenie chirurgiczne, chemioterapia lub programy lekowe oraz teleradioterapia. *Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Poznaniu odgrywa kluczową rolę w wielkopolskiej służbie zdrowia. Przekazane dofinansowanie to zapewnienie kompleksowości leczenia pacjentów onkologicznych w jednym miejscu – podkreśla wojewoda wielkopolski Michał Zieliński. To kolejne znaczące wsparcie ze strony rządu dla wielkopolskiej opieki zdrowotnej, a tym samym dla wielkopolskich pacjentów, dla których unowocześnianie wielkopolskich szpitali wiąże się z jak najlepszymi warunkami leczenia i poprawą ich komfortu oraz bezpieczeństwa – dodaje.* (WWW.POZNAN.UW.GOV.PL)

Wysoki standard bezpieczeństwa

Szpital Specjalistyczny im. Stanisława Staszica w Pile nagrodzony certyfikatem za przestrzeganie standardów bezpieczeństwa oraz za działania na rzecz popularyzacji praktyk zapewniających bezpieczne środowisko pracy zarówno dla personelu medycznego, jak i pacjentów. Rada Ekspertów Koalicji na rzecz Bezpieczeństwa Szpitali przyznała placówce certyfikat „Bezpieczny Szpital to Bezpieczny Pacjent”. Ocenie podlegały m.in.: monitorowanie bezpieczeństwa personelu medycznego, rejestrowanie zdarzeń niepożądanych dotyczących personelu medycznego, procedur związanych z zapobieganiem skażeniom lekiem cytotatycznym czy wykorzystywanie bezpiecznego sprzętu.

Certyfikat „Bezpieczny Szpital to Bezpieczny Pacjent” to świadectwo wysokich standardów bezpieczeństwa w placówce i potwierdzenie działań podjętych na rzecz popularyzacji praktyk zapewniających możliwie najbezpieczniejsze środowisko pracy personelu medycznego i pacjentów. Jest on także wyrazem uznania dla wysokich kwalifikacji kadry i efektywnego zarządzania. (HTTPS://SZPITALPILA.PL)

Wymiana na nowy

W ramach projektu „Doposażenie SP ZOZ im. doktora Kazimierza Hołgi w Nowym Tomysłu w sprzęt medyczny w celu poprawy dostępności i jakości usług medycznych” w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014–2020, Oś priorytetowa 9 „Infrastruktura dla kapitału ludzkiego”, Działanie 9.1 „Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną”, Poddziałanie 9.1.1 „Infrastruktura ochrony zdrowia” sukcesywnie do placówki trafiają nowe sprzęty medyczne. Na Bloku Operacyjnym od kilku dni wykorzystywany jest najnowszy laparoskop. Dostarczony sprzęt umożliwi wykonywanie zaawansowanych zabiegów chirurgicznych oraz zapewni bezpieczeństwo i dostępność do świadczeń w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia. Sprawna aparatura i sprzęt medyczny są niezbędne przy zapewnieniu ciągłości udzielania świadczeń zdrowotnych, jak również do zapewnienia bezpieczeństwa pacjenta i personelu. Szpital dąży do wymiany wysłużonego i wymagającego częstych napraw sprzętu na nowy, co może uczynić dzięki wyżej wymienionemu projektowi. (WWW.SZPITAL-NOWYTOMYSL.PL)

Po godzinach

Rodzinna wspinaczka

Zmagania na ścianie wspinaczkowej dla całych rodzin zorganizowała konińska delegatura WIL. Spotkanie odbyło się 18 listopada w Woli Podłęznej koło Konina.

Do dyspozycji najmłodszych wspinaczy była ściana zabaw (*play wall*) z automatycznym urządzeniem do asekuracji *TrueBlue*. Dla nieco odważniejszych rodziców przygotowano ściankę bardziej wymagającą. A wszystko pod okiem profesjonalnych instruktorów.

Na sobotnie spotkanie stawilo się 15 osób – 7 dorosłych i 8 dzieci. Wspólna zabawa w rodzinnej atmosferze sprawiła wszystkim wiele radości. *Pomysłodawcą spotkania był lek. Siergji Duriagin, specjalista anestezjologii i intensywnej terapii, alpinista i wielki miłośnik gór oraz przewodniczący grupy turystyki górskiej Delegatury WIL w Koninie – podkreśla przewodniczący delegatury lek. Robert Rewekant.*

Było to kolejne już spotkanie grupy turystyki górskiej na ścianie wspinaczkowej. Jak twierdzi doktor Duriagin, jest to niezbędny trening przed realizacją bardziej ambitnych planów grupy. *W przyszłym roku planujemy wyjazd wakacyjny w Dolomity, aby ogólnodostępnymi szlakami zwiedzić te pięk-*

Fot. Delegatura WIL w Koninie

ne góry. Zachęcamy również do aktywności w pozostałych 9 grupach tematycznych działających w naszej delegaturze. Poszczególne projekty dostosowane są dla różnych grup wiekowych lekarzy i lekarzy dentyistów, co stało się już znakiem rozpoznawczym delegatury w Koninie – dodaje doktor Rewekant. ■

Lekarze z Konina na mazurskim turnieju gier planszowych

Grupa entuzjastów gier planszowych z Delegatury WIL w Koninie spotkała się na wyjazdowym turnieju gier planszowych w Letnisku Chmielówka nad mazurskim jeziorem Jeziorak. Rozgrywka z udziałem wcześniej wyłonionych zawodników odbyła się w dniach 6–8 października.

W ramach rozgrzewki do turnieju uczestnicy grali zarówno w gry planszowe, jak i karciane. Największe emocje wzbudziły rozgrywki w „Wiedźmina” i „Na skrzydłach”. Oczywiście w przerwach był czas na spacer po lesie i nad jeziorem.

Turniejowa rozgrywka w „Osadników z Catanu”, rodzinno-ekonomiczną grę cieszącą się od lat niestabną popularnością, nie wyłoniła zwycięzcy. Była jednak dobrym przygotowaniem do Mistrzostw Polski w Catan 2024. Na kolejnych spotkaniach już w Koninie będziemy szlifować formę do eliminacji do tych zawodów. Niektórym graczom asystowali najwierniejsi kibice – dzieci towarzyszące rodzicom w czasie wyjazdu, które łąpią już planszówkowego bakcyła.

Fot. Delegatura WIL w Koninie

Zapraszamy na kolejne spotkania miłośników gier planszowych wszystkich lekarzy i lekarzy dentyistów.

Wszelkich informacji udziela Delegatura WIL w Koninie – tel.: 63 245 66 10, 783 993 909, e-mail: konin@wil.org.pl.

20. Mistrzostwa Polski Lekarzy w Maratonie – puchary pełne wody

Godzina 9.00 rano, 22 października 2023 r. – ulice Poznania zapęłniały się tysiącami biegaczy. Na trasę królewskiego dystansu wyruszyło również 52 lekarzy, wpisując się w dwudziestoletnią historię Mistrzostw Polski Lekarzy w Maratonie.

Zaczęła się ona w 2001 r., kiedy to po drugim Poznań Maratonie Krzysztof Ożegowski i piszący te słowa wpadli na pomysł, aby do lekarskiej rywalizacji w maratonie wykorzystać bazę poznańskiej imprezy, która z powodzeniem wpisała się na stałe w kalendarz biegów. Szefostwo Poznań Maratonu bez problemu udostępniło całą konieczną do organizacji mistrzostw logistykę. Rozpoczęła się doskonała współpraca, która bez najmniejszego zgrzytu trwa do dziś. I tak, 6 października 2002 r., 22 lekarzy zainaugurowało zmagania medyków. Przez 20 edycji mistrzostw przewinęły się 222 lekarki i 720 lekarzy. Trasa maratonu w Poznaniu zmieniała się wielokrotnie, ale klimat imprezy, co roku inny, pozostał niezwykły i każdy bieg był równie niezwykłym przeżyciem. Tegoroczna impreza, oprócz skromnego jubileuszu, zapisała się zmienną pogodą, która początkowo idealna, bo umiarkowanie chłodna i bezdeszczowa, zmieniła się w potoki wody, które drugą część dystansu uczyniły zmaganiem z ulewnym deszczem. Nie przeszkodziło to jednak dotrzeć lekarzom do mety w komplecie i dobrej formie

Tytuł mistrzyni Polski w maratonie powędrował za sprawą **Żanety Sadowczyk** do Wielkopolski. Żaneta tym samym zapisała się w historii lekarskich zmagania złotymi zgłoskami, bo zdobyła, jako jedyna, ten tytuł po raz czwarty z rzędu. Wicemistrzynią została również Wielkopolanka **Dagmara Henclewska**, a trzecie miejsce przypadło **Julii Iwanow** z Dolnośląskiej Izby Lekarskiej. Mistrzem Polski wśród lekarzy został **Wojciech Lizak** ze Śląskiej Izby Lekarskiej. Tytuł wicemistrza przypadł **Dominikowi Samotijowi** reprezentującemu Dolny Śląsk, który jest rekordzistą w liczbie zdobytych tytułów mistrzowskich w maratonie, bo ma ich na swoim

koncie aż sześć. Trzeci na mecie wśród lekarzy był **Maciej Ciesielski** z gdańskiej Okręgowej Izby Lekarskiej. Okolicznościowym grawertonem i nagrodą uhonorowany został **Lucjan Habieda** z krakowskiej Okręgowej Izby Lekarskiej, który jako jedyny ukończył wszystkie 20 edycji mistrzostw, wygrywając je w 2004 r. Ceremonię dekoracji uświetnili Mateusz Szulca – wiceprezes i Filip Zerbst – przewodniczący Komisji ds. Integracji, Sportu i Wizerunku Wielkopolskiej Izby Lekarskiej, którzy trafnie deszczową ceremonię dekoracji podsumowali przytoczonymi w tytule pucharami pełnymi wody. Ale co tam, jak to usłyszałem w jednym z komentarzy – najważniejsze, że zwyciężyła pogoda ducha, a tej nie brakowało uczestnikom lekarskich zmagania.

Oprócz medalu maratońskiego na szyjach lekarzy zawisł medal upamiętniający 20 lat pięknej rywalizacji. W tym miejscu dziękuję wszystkim lekarzom, którzy w brali w niej udział. Szczególne podziękowania kieruję do organizatorów Poznań Maratonu, a zwłaszcza do Aleksandry Sobczyk, która część swego serca włożyła w zmagania lekarzy. Dziękuję Krzysztofowi Ożegowskiemu, który przez wiele lat brał udział w organizacji mistrzostw i utrwał ich historię na kliszy i na papierze. Niestety nigdy nie dał się namówić na zmierzenie się z królewskim dystansem. Dziękuję Naczelnej Izbie Lekarskiej i Wielkopolskiej Izbie Lekarskiej za wsparcie finansowe i zabieram się do organizacji kolejnych mistrzostw.

WOJCIECH ŁĄCKI, KOMISJA DS. INTEGRACJI, SPORTU I WIZERUNKU
WIELKOPOLSKIEJ IZBY LEKARSKIEJ

Konińska grupa biegowa nie odpuściła maratonu

Grupa biegów sportowych przy Delegaturze WIL w Koninie działa z powodzeniem od przeszło roku. Jej członków nie zabrakło na poznańskim maratonie.

Lek. Arkadiusz Lewartowski zdobył 2. miejsce w swojej kategorii wiekowej (M50), a lek. Janusz Karaszewski miejsce 4.

Serdecznie gratulujemy naszym kolegom i życzymy dalszych sukcesów w kolejnych biegach maratońskich.

Serdecznie zapraszamy do przyłączenia się lekarzy i lekarzy dentyistów z rejonu działania delegatury do naszej grupy.

Janusz Karaszewski

Wszelkie informacje można uzyskać w Delegaturze WIL w Koninie przy ul. Liliowej 9, tel. 63 245 66 10, 783 993 909, e-mail: konin@wil.org.pl.

Arkadiusz Lewartowski

Czy to rzeczywiście mogło się wydarzyć? Doktor Jan Jonston zawitał do Leszna!

Lekarze leszczyńskiej delegatury WIL, którzy 27 października spotkali się, by uhonorować postać Jana Jonstona, doktora nauk medycznych z XVII w., lekarza powiatowego Leszna i fizyka miejskiego – z nadania tych godności przez Bogusława Leszczyńskiego – zostali zaskoczeni obecnością... doktora we własnej osobie.

To ucharakteryzowany na XVII-wiecznego medyka dr n. med. Tomasz Kazało, ordynator Oddziału Okulistycznego szpitala w Lesznie wcielił się w rolę Jana Jonstona. A w zaaranżowanym wywiadzie dr Jonston opowiedział o swoim życiu i pracy. Ta mała mistyfikacja pozwoliła słuchaczom bliżej poznać sylwetkę osoby, której imieniem nazwano w tym roku Wielospecjalistyczny Szpital w Lesznie.

Przypomnijmy tylko, że w latach 1952–1975 funkcjonował w Lesznie Szpital Miejski im. Jana Jonstona. Wojewódzki Szpital Zespolony pojawił się bez imienia patrona. Podjęliś-

my zatem starania jako Delegatura WIL w Lesznie w porozumieniu z dyrekcją szpitala oraz prezydentem i Radą Miasta Leszna o przywrócenie naszej lecznicy imienia doktora Jana Jonstona. Mając przy tym na uwadze decyzję lekarzy, którzy o nadaniu tego imienia szpitalowi zadecydowali już w latach 50., przeciwstawiając się tym samym innym zamiarom ówczesnych władz miasta. Ale o tym może innym razem, chociaż to bardzo ciekawa historia.

Spotkanie pełne wspomnień, opowieści o pracy, o powstawaniu wielu dzieł naukowych, także z dziedziny medycyny i etyki medycznej. Wieczór zakończył się serią wspólnych zdjęć z Szanownym Doktorem Janem Jonstonem oraz... szkockimi tańcami *ceilidh*. Chcieliśmy w Lesznie choć na chwilę stworzyć namiastkę szkockich rodzinnych stron ojca doktora Jonstona oraz tak ciepło wspomnianych przez niego studiów na Uniwersytecie St. Andrews w Szkocji.

LIDIA DYMALSKA-KUBASIK, PRZEWODNICZĄCA DELEGATURY WIL W LESZNIE

Fragmety wywiadu można przeczytać na stronie internetowej wil.org.pl/jonston.

„...nie zasługuje Świat na koniec świata”

Wystawę o powyższym tytule do 7 grudnia można podziwiać w Galerii Sztuk Różnych przy ul. Garbary 50 w Poznaniu. Prace inspirowane twórczością Wisławy Szymborskiej wyszły spod pędzli członkiń Koła Lekarzy Malujących WIL.

W 2023 r. świętujemy setną rocznicę narodzin urodzonej w Kórniku laureatki Nagrody Nobla. Lekarki z doktor Katarzyną Bartz-Dylewicz na czele postanowiły oddać hołd poetce poprzez malarską interpretację jej twórczości.

Fot. 2x Przemysław Ciupka

Kierujący galerią Piotr Bekasiak i przewodnicząca Koła Lekarzy Malujących Katarzyna Bartz-Dylewicz

Wernisaż wystawy odbył się 17 listopada. Było to artystyczne doświadczenie na dwóch poziomach – wizualnym i literackim. Twórczynie nie tylko prezentowały bowiem swoje prace, ale recytowały także poezję, która stanowiła ich inspirację. (cep)

Mozart dla Amazonek. Koncert Polskiej Orkiestry Lekarzy w Szczecinie

58 muzyków Polskiej Orkiestry Lekarzy (POL) i 73 chórzystów z Chóru Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego oraz Chóru Pomorskiej Izby Lekarskiej wystąpiło 22 października w Sali Symfonicznej Filharmonii Szczecińskiej. Połączone zespoły prowadził Paweł Kapuła, młody dyrygent o krakowskich korzeniach. Był to koncert charytatywny, z którego dochód przeznaczono na zakup sprzętu dla Zachodniopomorskiego Centrum Onkologii, szczególnie do diagnostyki raka sutka (sondy USG wysokiej częstotliwości). Na muzyczną ucztę wybrała się zorganizowana grupa lekarzy WIL.

Koncert otworzyła dr Elżbieta Czechowska, prezes POL, lider grupy altówek, która w swoim wystąpieniu zapoznała publiczność z genezą oraz działalnością orkiestry i towarzyszących chórów. Przedstawiła też kilkanaście osób nie tylko z imienia i nazwiska, ale także ich różnych specjalności medycznych, dokonań zawodowych i muzycznych oraz miast, z których pochodzą. Z widowni wyszukiwaliśmy na scenie muzyków z naszego poznańskiego Zespołu Operacja Muzyka, bo było ich aż 24, a pozostali zjechali się z całej Polski. Podczas przerwy po(d)ślyszane komentarze widzów zdradzały uznanie i podziw dla talentów muzykujących lekarzy oraz umiejętności godzenia swoich muzycznych pasji z pracą zawodową. Chwalono również organizatorów całego przedsięwzięcia.

W pierwszej części koncertu usłyszeliśmy II Suitę fletową h-moll Jana Sebastiana Bacha i Koncert G-dur na dwa flety i orkiestrę Domenico Cimarosy. Po 20-minutowej przerwie dane nam było wysłuchać słynnego Requiem d-moll Wolfganga Amadeusza Mozarta.

Aż 131 wykonawców na scenie i niemal tysiąc słuchaczy, szczególnie w drugiej części koncertu, stanowiło psychiczną wspólnotę, jedność! Wszyscy byliśmy w muzycznej otulinie. To monumentalne dzieło z uznaną na całym świecie przejmującą „Lacrimozą” wypełniło bez reszty nasze dusze. Rezultatem była kosmiczna wręcz cisza między częściami utworu, a potem kilkunastominutowa owacja na stojąco!

Było to wyjątkowe przeżycie! Efekt wzmacniała doskonała akustyka sali, która porównywana jest do wiedeńskiej Musikverein, ale działał tu również szczytny cel tego spotkania.

Przyjemność wysłuchania koncertu zapewniła nasza izba lekarska, a głównym organizatorem była dr Katarzyna Bartz-Dylewicz (gorące podziękowania!). Również zapewniono nam transport zgrabnym, wygodnym mikrobusiem. Przed koncertem mieliśmy okazję i przyjemność zwiedzić z przewodniczką kilka ważnych historycznie obiektów Szczecina – Wały Chrobrego, Zamek Książąt Pomorskich, katedrę, Plac Solidarności, gdzie zapoznaliśmy się z dramatyczną historią tego miejsca.

Ponieważ zostało nieco czasu, spontanicznie zaakceptowaliśmy propozycję krótkiej wizyty na starym (1918 r.) Centralnym Cmentarzu Szczecińskim przy ul. Ku Słońcu. Piękny! To trzecia co do wielkości nekropolia w Europie i jedna

Fot. Andrzej Grochowski

Reprezentacja Orkiestry Kameralnej WIL

z największych na świecie. Zdrożeni, posililiśmy się w ekskluzywnej restauracji Plenty przy zabytkowym Placu Sienym, skąd już pieszo udaliśmy się do filharmonii na koncert o godz. 17.00. Do Poznania wróciliśmy ok. 23.00 – zmęczeni, ale pełni wrażeń. W drodze powrotnej ktoś z uczestników rzucił myśl, aby powołać w naszej izbie grupę miłośników Polskiej Orkiestry Lekarzy. Spróbujmy.

Miłe Koleżanki i Koledzy! Podobny koncert jest przewidywany za rok w pięknej Filharmonii Bydgoskiej. Proponujemy zaplanować sobie uczestnictwo w tej imprezie. Naprawdę warto – nie tylko dla przeżyć muzycznych, ale także dla integracji naszej grupy zawodowej.

RYSZARD KRAWIEC

PS. Pozwalam sobie załączyć mój wierszowany pokoncertowy komentarz sprzed ponad 10 lat:

Koncert

Polska Orkiestra Lekarzy dostarczyła nam piękna Muzycznego w Auli Nova, kiedy przy dźwiękach Symfonii Schuberta, koncercie Griega I uwertury Beethovena Ludwiga Ekspresyjnie prowadziła ją Dobrochna Martenka.

2012 r.

Ku pamięci

Delegatura WIL w Koninie przygotowała w tym roku specjalne znicze dla upamiętnienia zmarłych lekarzy i lekarzy dentyistów. Długą tradycję odwiedzania grobów medyków w okresie Wszystkich Świętych kontynuowali także przedstawiciele pilskiej delegatury.

Gdy będziemy przy grobach swoich bliskich, nie zapominajmy o innych lekarzach, którzy pracowali na terenie działania naszej delegatury, często byli naszymi znajomymi lub z nami wspólnie leczyli pacjentów. Wszyscy chętni lekarze i lekarze dentyści, którzy chcą przyłączyć się do akcji, mogą odebrać pamiątkowe znicze, przygotowaliśmy ich 40 – zachęcał lek. Robert Rewekant, przewodniczący konińskiej delegatury. Inicjatywa spotkała się z bardzo pozytywnym odzewem, a okolicznościowe lampki rozeszły się do ostatniej sztuki. 1 listopada oświetliły wiele pomników w **Koninie i okolicy**.

Fot. 2x Delegatura WIL w Pile

Z kolei za sprawą doktorów Mariusza Stępnia, Mariusza Herwicha, Andrzeja Tandecka i Wojciecha Antkowiaka znicze z logo WIL zapłonęły m.in. na cmentarzach w **Pile, Złotowie, Trzciance, Czarnkowie i Wieleniu**.

Ta piękna tradycja to wyraz szacunku, tego zapisanego w kodeksie lekarskim należnego naszym seniorom i byłym nauczycielom, którzy odeszli na wieczny dyżur; ale też po prostu znak naszej pamięci o tych, których już nie ma. Naszych kolegach i mentorach, czasem tych, którzy również nas leczyli, z którymi jeszcze niedawno mijaliśmy się na szpitalnych korytarzach. Zaznaczając, że tu spoczywa lekarz, chcemy jego życie i pracę ocalić od zapomnienia. To nasz zaszczytny obowiązek. Z roku na rok lekarskich mogił przybywa... Chcielibyśmy, aby akcja znicz była również przykładem dla młodszego pokolenia lekarzy, które mamy nadzieję będzie kontynuować ten piękny zwyczaj – uważa lek. Joanna Harbuzińska-Turek, przewodnicząca delegatury w Pile.

W ten sposób przypominamy przechodzącym ludziom, że tu leżą ci, którzy swoje życie i pracę poświęcili dla dobra innych – dodaje lek. Wojciech Antkowiak. ■

Fot. 2x Delegatura WIL w Koninie

Wielkopolska Izba Lekarska zaprasza na

SPOTKANIA KLUBU ZDROWIA BODY & MIND MEDICINE

Wyciszające techniki relaksacyjne Dalekiego Wschodu – pomagające w likwidowaniu napięcia, w uspokojeniu emocji, w wyciszeniu umysłu, pomagające w radzeniu sobie ze stresem.

ZAJĘCIA ONLINE

sprawdź: wil.org.pl/klub-zdrowia

Wspomnienie o dr Teresie Skowrońskiej

Człowiek tym różni się od innych istot na tej ziemi, że potrafi na zło odpowiedzieć dobrem.

ks. Józef Tischner, „Wiara ze słuchania. Kazania starszadeckie 1980–1992”

Kiedy człowiek umiera, pozostaje pustka, niepowetowana strata i ta okrutna świadomość, że już nie spotkamy się przypadkiem na ulicy ani w innym miejscu, a czas biegnący nieubłaganie wymaże okruchy wspomnień.

Doktor Teresa Skowrońska urodziła się w 1947 r. Studia na Wydziale Lekarskim poznańskiej Akademii Medycznej ukończyła w 1972 r. Następnie podjęła pracę w nowo wybudowanym Szpitalu Wojewódzkim w Poznaniu. Od 1973 r. wraz z mgr Aliną Dopierałą organizowała od podstaw Szpitalny Punkt Krwiodawstwa. Pracowała w Pracowni Serologii, a także na Oddziale Chorób Wewnętrznych A, którym kierował prof. Bogusław Jazienicki. Specjalizację II stopnia z chorób wewnętrznych uzyskała w 1982 r. Doktor Skowrońska była kierownikiem Punktu Krwiodawstwa oraz Zakładu Badań Czynnościowych i Rehabilitacji Szpitala Wojewódzkiego. W 1998 r. została zatrudniona w Wojewódz-

kiej Stacji Krwiodawstwa w Poznaniu, którą 1 stycznia 1999 r. przekształcono w Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa. Pełniła przez wiele lat funkcję kierownika Działu Pobierania. Czasami wpadała, tak na chwilę – zamienić parę słów, pogadać, podzielić się problemami, zapytać o dzieci. W sumie była zwyczajna, bardzo związana emocjonalnie z ukochaną siostrą Danusią, bratem Maciejem i bratanicami, ale miała cechę niezwykłą: nigdy o nikim źle się nie wypowiadała, nie skrytykowała, nie pomówiła. Była po prostu wspaniałym człowiekiem. Dzięki Teresie zrozumieliśmy, że sztuką jest przejść przez życie z godnością, nie raniąc drugiego człowieka. Pogrzeb Teresy Skowrońskiej odbył się 12 września 2023 r. na Cmentarzu Górczyńskim w Poznaniu. Spoczywaj w pokoju.

BOŻENA ANDRYS,
MAŁGORZATA SOBISZ-BŁACHOWIAK

Wspomnienie o dr med. Julicie Nowak (1936–2023)

Niemal każda wiadomość o śmierci jest przykrym szokowaniem, nawet w przypadku ludzi starszych, szczególnie dla rodziny i przyjaciół. Taką była też wiadomość, że 7 października 2023 r. zmarła nasza urocza koleżanka z lat studiów 1953–1958 – Julita Lompa-Nowak.

Przed 70 laty, przez okres 5 lat wspólnie dzieliliśmy blaski i cienie studiów na Wydziale Lekarskim ówczesnej Akademii Medycznej w Poznaniu. Julitę pamiętamy jako kobietę wyróżniającą się nie tylko urodą, ale także postawą koleżeńską i empatią. W razie potrzeby zawsze można było liczyć na jej pomoc. We wspomnieniach o swej drodze życiowej i zawodowej napisanych z okazji 50-lecia absolutorium stwierdziła: „Jesteśmy tymi, którzy niosą pomoc człowiekowi potrzebującemu i są zobligowani do ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji. Stąd trudny cykl edukacyjny w okresie studiów i pogłębianie wiedzy w życiu zawodowym”.

Po odbyciu obowiązkowego stażu podyplomowego jej kariera zawodowa zaczęła się od zatrudnienia w II Klinice Położnictwa i Ginekologii AM w Poznaniu i specjalizacji w tej klinice pod kierownictwem prof. Edwarda Howorki. Po roku pracy mąż Julity – inżynier otrzymał pracę i mieszkanie w Łodzi, dokąd nastąpiła przeprowadzka. Julita kontynuowała specjalizację w wybranej dziedzinie w Wojskowej Akademii Medycznej pod kierunkiem prof. Jerzego Pertyńskiego. Jak informowała w swych wspomnieniach, w tej uczelni wielu profesorów było pochodzenia żydowskiego –

byli to ludzie mądrzy, kulturalni i życzliwi, podkreślający wdzięczność dla Polaków za uratowanie im życia w czasie okupacji niemieckiej. Ze szczególnym szacunkiem wspominała prof. Ryszarda Fenigsenę, świętego kardiologa, filozofa-etyka, twórcy pierwszego w Polsce oddziału intensywnego nadzoru kardiologicznego, gdzie odbywała szkolenie w tej dziedzinie. Fala ówczesnego antysemityzmu w 1968 r. zmusiła go do opuszczenia Łodzi i emigracji (Dania, Holandia, USA). W Polsce ukazało się kilka jego książek.

Julita wspominała, że były to trudne czasy. Oddziały przepełnione chorymi. Obowiązywało do 10 dyżurów w miesiącu. Nie było anestezjologów ani dyżurnych laboratoriów. Lekarz dyżurny sam określał grupę krwi, krzyżował krew i decydował o znieczuleniu. WAM już w latach 60. miała monitoring sali porodowej. Zapisy czynności serca płodu i motoryki macicy włączano do dokumentacji.

Po 10 latach nastąpił powrót do Poznania już z II stopniem specjalizacji i pewnym dorobkiem naukowym. Julita została przyjęta przez prof. Witolda Michałkiewicza do Instytutu Ginekologii i Położnictwa AM. Życzliwą pomocą służyli pracujący tu koledzy ze studiów: Krystyna Kukła i Czesław Żmich. W 1974 r. obroniła pracę doktorską z zakresu immunologii.

Od 1976 r., przez kolejne 20 lat Julita pracowała w Szpitalu Miejskim im. F. Raszei. Tam przeżyła płomien-

ne czasy powstania „Solidarności”. Wielu pracowników tego szpitala stanęło w pierwszej linii walki o wolność.

Końcowe lata emerytury były dla Julity trudne. Dzielnie starała się opanować przewlekłą chorobę, niestety ostatecznie zakończoną niepowodzeniem. W imieniu poznańskiej grupy zasmuconych koleżanek i kolegów ze studiów wyrażamy serdeczne współczucie rodzinie i najbliższym.

MARIAN KRAWCZYŃSKI

Źródła:

1. Krawczyński M. (red.), *50 lat w służbie Eskulapa*, UMP, Poznań 2009, s. 143-144.
2. Fenigsen R., *Człowiek zwycięża śmierć*, Wiedza Powszechna, Warszawa 1953.
3. Fenigsen R., *Eutanazja. Śmierć z wyboru?*, Wydawnictwo „W Drodze”, Warszawa 2002.
4. Fenigsen R., *Przysięga Hipokratesa. Rozważania o etyce i eutanazji*, Świat Książki, Warszawa 2010.

Ze smutkiem i żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci naszej koleżanki lekarza

JOLANTY JABŁOŃSKIEJ-LISIECKIEJ

specjalisty z zakresu chorób wewnętrznych, wieloletniego lekarza opiekującego się mieszkańcami miasta i gminy Osieczna

Wyrazy szczerego współczucia Rodzinie i Najbliższym

składają

Lekarze i Lekarze Dentyści
Delegatury Leszczyńskiej
Wielkopolskiej Izby Lekarskiej

Prof. Jędrzejowi Skrzypczakowi
wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

OJCA

składają

w imieniu Okręgowego Sądu Lekarskiego
Przewodniczący OSŁ WIL lek. Marek Kubasik
w imieniu Lekarzy i Lekarzy Dentystów WIL
Prezes ORL WIL dr n. med. Krzysztof Kordel

Z głębokim smutkiem i żalem
przyjęliśmy wiadomość,
że dnia 3 listopada 2023 roku zmarła

DANUTA MAKOSZ-MAJER

lekarz, specjalista chorób wewnętrznych
i medycyny przemysłowej
absolwent Wydziału Lekarskiego A.M. w Poznaniu z 1958 r.,
osoba pełna empatii i życzliwości dla chorych,
całym swoim życiem zawodowym związana
z przemysłową służbą zdrowia w Rawiczu.

W latach 1960–1995 pracowała w miejscowej Przychodni
Przemysłowej, a w latach 1968–1992 była lekarzem Zakładu
Karnego w Rawiczu, m.in. na stanowisku kierownika
ambulatorium i dyrektora miejscowego szpitala.

Rodzinie i Najbliższym wyrazy serdecznego współczucia

składają

koleżanki i koledzy z lat studiów 1953–1958
na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej
w Poznaniu

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy,
iż 9 listopada 2023 zmarła

prof. dr hab.

DANUTA KAŹMIERCZAK

ortodontka, kierownik Zakładu Ortodontcji UM w Poznaniu
w latach 1993-2000 i prodziekan Wydziału Lekarskiego
Stomatologii UM w Poznaniu 1984–1992.
Odznaczona Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Z głębokim żalem i smutkiem informujemy,
że odeszła od nas nasza Koleżanka

lek.

MARIA KORNASZEWSKA-STAWIK

lekarz pediatra

Rodzinie i Bliskim wyrazy szczerego współczucia

w imieniu Koleżanek i Kolegów
z Delegatury WIL w Ostrowie Wlkp.
składa

lek. dent. Wiesław Wawrzyniak
Wiceprezes Okręgowej Rady Lekarskiej WIL

Z głębokim smutkiem
przyjęliśmy wiadomość o śmierci
śp.

prof. dr hab. n. med. JANINY STOPY

Serdeczne wyrazy współczucia Synowi
składa

Zespół Katedry Okulistyki i Kliniki Okulistycznej UMP
Poznań, ul. Szamarzewskiego 84.

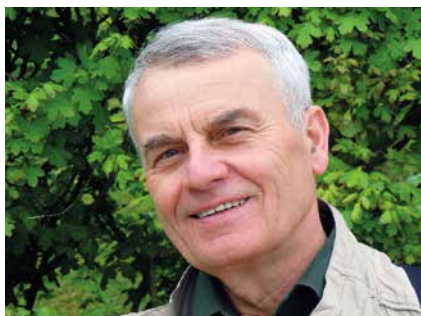
Z głębokim smutkiem
pragniemy poinformować, że 3 października 2023 r.
w wieku 95 lat odeszła

EUGENIA DORUCHOWSKA

lekarz stomatolog, kombatancka
członek Wielkopolskiej Izby Lekarskiej
Pogrążona w smutku Rodzina

Wiersze

RYSZARD KRAWIEC

BOŻE NARODZENIE

Największe Przyjęcie Urodzinowe
Tego świata
Wstęp wolny
To czas potrzebny do bycia razem
Świętują wszyscy
Także ateści nicnierobieniem
Inni nawet jeśli
Jest to politycznie niepoprawne

Na Wigilijny Wieczór i Noc
Oczekujemy rok
By raz choć na chwilę mieć
Miękką dziecięcą duszę
Oczy wilgotne ciepłymi łzami
Zajrzeć nimi także w głąb siebie
Ożywić wspomnienia
Życzeniami wyrazić pragnienia...

Bożonarodzeniowa Wigilia
Noc Boskiej Miłości
Rozjaśniona wewnętrznym światłem
Gdy milkną wszystkie spory swary
Chwile radości wybaczenia win
I pojednania z powodu
Rocznicy Narodzin
Chrystusa

Spieszmy się cieszyć
Zanim zdarzy się
W ateistycznej przyszłości
Wyraz zdziwienia
Na pytanie skąd się wzięły
Święta Bożego Narodzenia?

Grudzień 2023 r.

Nawiążę współpracę
ze **STOMATOLOGIEM** na NFZ
i prywatnie
w miejscowości Trzciańka Lubuska
Zapraszam do kontaktu: **604-184-969**

BIULETYN INFORMACYJNY

ISSN 1233-2216 Nakład 3650 egz. Numer zamknięto: (23.11.2023)

WIELKOPOLSKA
IZBA
LEKARSKA

Wydawca:
Wielkopolska Izba Lekarska

Redaktor naczelny:
Przemysław Ciupka, tel. 783 999 190, przemyslaw.ciupka@wil.org.pl

Kolegium redakcyjne:
Szczepan Cofta, Anna Kurhańska-Flisykowska, Mateusz Szulca,
Andrzej Piechocki, Daria Springer

Adres redakcji:
ul. Nowowiejskiego 51, 61-734 Poznań, tel. 61 852 58 60
www: wil.org.pl, e-mail: izba@wil.org.pl

Konto WIL: PKO BP SA 4. Oddział w Poznaniu
45 1020 4027 0000 1102 0404 3501

Ogłoszenia:
Anna Grzesiak, anna.grzesiak@wil.org.pl

Opracowanie i druk:
TERMEDIA Wydawnictwo Medyczne, ul. Kleberga 2, 61-615 Poznań,
tel./fax +48 61 822 77 81, termedia@termedia.pl, www.termedia.pl

Redakcja zastrzega sobie prawo do skrótów i zmiany tytułów.
Niezamówionych artykułów redakcja nie zwraca.
Redakcja nie odpowiada za treść reklam i ogłoszeń.

**Działający
przy Szpitalu w Puszczykowie
NZOZ Medicor
nawiąże współpracę z**

LEKARZEM specjalistą z zakresu ortopedii

- Oferujemy pracę w profesjonalnym i miłym zespole.
- Posiadamy dużą bazę pacjentów
- Praca w ramach kontraktów z NFZ oraz pacjenci prywatni.
- Lekarzom zapewniamy natychmiast pełne obłożenie kalendarza wizyt,
- gwarantujemy pełne wsparcie i pomoc we wszystkich obszarach pracy oraz w stopniowym powiększeniu grup swoich pacjentów.

Zapraszamy do kontaktu i przesłania CV pod adres
biuro_medicor@interia.pl

SPRZEDAM LOKAL przystosowany pod gabinet dentystyczny w Pobiedziskach

Umeblowany z zapleczem socjalnym,
który istniał przez 20 lat w dobrej lokalizacji
Zainteresowanych proszę o kontakt pod numer **533-222-203**

Szpital Barlinek Spółka z o.o. w Barlinku

pilnie poszukuje LEKARZY

posiadających specjalizację w zakresie:

chirurgii, chorób wewnętrznych, neonatologii, położnika – ginekologa

- praca w oddziale i na dyżurach oraz lekarza kardiologa, okulistę, diabetologa, laryngologa, ortopedę, psychiatrę
- praca w poradni.

Warunki pracy i płacy do uzgodnienia.

Kontakt: **95 7462 502**

NZPOZ MED LAMP w Sierakowie Wlkp.

przyjmie do pracy

LEKARZY – PEDIATRĘ, LEKARZA MEDYCYNY RODZINNEJ, INTERNISTĘ

Warunki pracy do uzgodnienia. **Tel. 509 517 208**

Sprzedam
GABINET STOMATOLOGICZNY
we Wrześni
o powierzchni ok. 32 m²
Tel. 606 114 851

Zatrudnimy **LEKARZA** z uprawnieniami do wykonywania gastrokopii i kolonoskopii w prywatnej pracowni endoskopii w Kaliszu
Bardzo dobre warunki finansowe
Kontakt: **604 235 676**

Zatrudnię
GINEKOLOGA na NFZ
w Poradni Poznań i/lub w Obornikach
Tel. **602 37 22 58**

Szukam LEKARZA bez specjalizacji
lub z do pracy w przychodni POZ,
2–3 razy w tygodniu po 3–4 godziny
Miejsce: NZOZ Majków, ul. Karłowicza 4, Kalisz
tel. **607 212 416**

DO WYNAJĘCIA SALA ZABIEGOWA w Poznaniu na Piątkowie wykorzystywana do zabiegów artroskopowych – w pełni wyposażona

Do dyspozycji duża poczekalnia, 2 sale pozabiegowe z 4 łózkami, sterylizatornia z autoklawem i pomieszczenie przedzabiegowe.

Rejestracja i gabinet lekarski w pełni wyposażone, w tym aparat USG MY-LAB 6X ESAOTE.

Możliwość współpracy z obecnym personelem – rejestracja, rehabilitacja, pielęgniarki, anestezjolog.

Kontakt telefoniczny: **664-993-302**

Przychodnia w Poznaniu Strzeszyn, ul. Literacka
szuka **LEKARZA** z doświadczeniem w POZ.
Serdecznie zapraszamy do współpracy
także innych specjalistów – **wynajem gabinetów**
Kontakt mailowy: **rekrutacja.hipokrates@gmail.com**

Centrum Medyczne Hipokrates w Gnieźnie
zatrudni **LEKARZA specjalistę chorób płuc**
lub **LEKARZA w trakcie specjalizacji**
do pracy w Poradni Chorób Płuc na NFZ. Również wizyty prywatne
Tel.: 662 429 421

XVII KONFERENCJA POSTĘPY W GASTROENTEROLOGII

POZNAŃ | 8–9 GRUDNIA 2023

NOVOTEL POZNAŃ CENTRUM
plac Andersa 1

KIEROWNIK NAUKOWY
prof. dr hab. n. med. GRAŻYNA RYDZEWSKA

SZCZEGÓŁY I REJESTRACJA
www.termedia.pl/pwg

TERMEDIA
NOWE TRENDY W MEDYCYNIE
WWW.TERMEDIA.PL

II KONFERENCJA DIALOGI WAKCYNologiczne

POZNAŃ / 24 LUTEGO 2024

KIEROWNIK NAUKOWY
prof. dr hab. n. med. Jacek Wysocki

MIEJSCE
Novotel Poznań Centrum
ul. plac Andersa 1, 61-894 Poznań

SZCZEGÓŁY I REJESTRACJA
termedia.pl/wakcynologia2024

TERMEDIA
NOWE TRENDY W MEDYCYNIE
WWW.TERMEDIA.PL